Ao. 1836. Dingsdag, den 27 December. No. 104.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

NOTIFICATIE.

De GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen* notificeert bij deze aan al de daarbij belanghebbenden: dat, vermits het, ter conservatie van de wildbaan, van belang is, dat het tijdstip worde bepaald, waarop de Jagt in deze Provincie zal zijn gesloten, door den heer Opperhoutvester voor de Noordelijke Provinciën, met overleg van heeren Gedeputeerde Staten, voor deze Provincie is vastgesteld, dat de Jagt zal zijn gesloten met den laatsten December dezes jaars met Zonne-ondergang, wel verstaande, dat na dien tijd niet alleen verboden is de Jagt op Hazen en Patrijzen, maar ook en wel uitdrukkelijk op Ganzen, Eendvogels en Watersnippen; zullende diegenen, welke zich zouden mogen verstouten, om, na gemeld tijdstip, met het geweer in het veld te verschijnen, als contraventeurs op het stuk der Jagt worden beschouwd, aangehouden en vervolgd.

Wordende voorts de belanghebbenden bij deze gelegenheid herinnerd aan het tweede punt van des Gouverneurs notificatie van den 20 December 1826, houdende kennisgeving, dat almede door den heer Opperhoutvester, met overleg van heeren Gedeputeerde Staten voornoemd, op grond van art. 11 der wet van den 11 Julij 1814, en het Koninklijk besluit van den 5 Julij 1823, no. 25, is bepaald: dat het *Kooijen*, alsmede de *Hutkerij* of het zoogenaamde *Hutjen*, in deze Provincie, jaarlijks zal zijn verboden van den 15 Maart af aan tot en met den 15 Julij, en zulks onder de poenaliteiten, bij de eerstgemelde wet en bij die van den 6 Maart 1818 vastgesteld.

En worden alle bedienden, welke met het surveilleren der contraventiën op het stuk van de Jagt zijn belast, bij deze wel uitdrukkelijk en ten ernstigste aangemaand, om hierop toe te zien, en de overtreders bij den competenten Regter te vervolgen.

En zal deze worden gedrukt en aangeslagen ter plaatse, alwaar men gewoon is zulks te doen, als ook geïnsereerd in de *Provinciale Groninger Courant.*

Aldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen*, op Dingsdag, den 20 December 1836.

De Gouverneur voornoemd:
Bij afwezigheid van denzelven,
Het Lid der Gedeputeerde Staten:
J. A. FRUITIER.

De SECRETARIS der STEDELIJKE SCHOOLKOMMISSIE in de Stad *Groningen* adverteert bij deze, dat er op Zaturdag, den 7 Januarij 1837, des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, in het Raadhuis dezer Stad, zal worden gevaceerd tot het viseren der Akten van de Schoolonderwijzers, Huisonderwijzers, Schoolhouderessen en Houders van Bewaarschooltjes.

Wordende de opgeroepenen uitgenoodigd, om alsdan schriftelijk op te geven hunne Woonplaats, benevens de roode letter en het nommer hunner Behuizing.

GRONINGEN den 24 December 1836.

R. LOHMAN,
Secretaris.

De STEDELIJKE SCHOOLKOMMISSIE in de Stad Groningen adverteert bij deze, dat de aangave der Kinderen, voor welken de toegang tot eene der Stads Scholen verlangd wordt, in den loop der maand Januarij 1837 ter Stads Secretarij zal moeten gedaan worden; zullende daarna geene aangaven meer worden aangenomen.

En zal deze tot eens ieders narigt in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN den 24 December 1836.

Namens de Stedelijke Schoolkommissie:
R. LOHMAN,
Secretaris.

Mengelwerk.

GRONINGER VOLKSALMANAK VOOR 1837. — EERSTE JAARGANG.

Te *Groningen*, bij J. OOMKENS.

Iedere eeuw heeft hare speelpoppen. Het is tegenwoordig de eeuw der Provinciale Volksalmanakken, gelijk die der Stoombooten, der steenen en ijzeren Straat- en Spoorwegen, der Constitutiën met of zonder verantwoordelijke Ministers, der Diligences van BOURICIUS of VERMEULEN, der Spaansche Effekten, der Nutten en Nanutten en waarvan niet al meer. Wat de nieuwere Provinciale Volksalmanakken bij ons betreft, sedert dat alle voormalige Souvereine Provinciën van het Vereenigd Nederland tot één onverdeelbaar Koningrijk zijn zamengesmolten, is elke Provincie des te meer in de weer, om de kennis harer oude gebruiken en zeden, tongval en geschiedenis te verspreiden. Tevens ligt het in den geest des tijds, kundigheden, die voorheen slechts het erfdeel der Geleerden waren, onder het volk te brengen, of, zoo als men het wel noemt, te populariséren. Menig eerzaam Burger eener Stad of Provincie wil ook zijn hart wel eens in Proza of in een Rijmpje lucht geven. Dit eene en andere, *binnen paal en madt gehouden*, heeft zijne goede zijde, en helpt ons tegen de pogingen van lichtdompers en nachtuilen, die ons in de barbaarsche Middeleeuwen met hare geestelijke en wereldlijke dwingelandij, hare sombere geloofsbegrippen, hare schavotten en brandstapels zouden willen terug voeren. — Wij hebben dus Geldersche, Overijsselsche, Friessche, Drentsche Volksalmanakken en welke niet al meer. Geen wonder, dat nu ook het tooneel dezer wereld door een' beschaafderen Groningschen betreden wordt, die met zijne overige broeders (of wil men ze zusters heeten?) naar ziel en ligchaam, dat wil zeggen, in- en uitwendig, poogt te wedijveren, en zulks ook niet ongelukkig doet. Trachten wij hier, om den jongen Wereldburger wat aan te bevelen, een kort Overzigt van deszelfs inhoud te geven! Die inhoud is deels Proza, deels Poezij. Onder de Prozastukjes deelt het eerste, bl. 1, waarvan de wakkere en werkzame Mr. T. P. TRESLING de schrijver is, ons eenige meer of minder bekende en onbekende bijzonderheden mede over den dapperen RABENHAUPT, *Groningens* Bevelhebber en kloeken verdediger in het merkwaardige belegeringsjaar van 1672. Een aanhangsel tot dit stukje komt voor bl. 148, dat over dien krijgsman niet minder kurieuze anekdoten bevat, ontleend uit een boekje van den Koevorder Predikant JOANNES MICHGORIUS, hetwelk door den Heer Mr. G. J KEISER met meer soortgelijks den Heer TRESLING uit deszelfs belangrijke verzameling verstrekt is.

Het tweede Prozastukje is insgelijks van den Heer TRESLING, en bestaat uit een kort verslag der zoo even gemelde belegering van *Groningen* in 1672. Men zal er met vernieuwde belangstelling in lezen, hoe hevig de Stad aangetast, maar ook hoe manhaftig zij, onder den zegen des Almagtigen, door het garnizoen, door de burgers en vooral ook door de studenten verdedigd is geworden. Bij dit stukje vindt men de afbeeldsels van eenige Penningen, in der tijd geslagen, en ook het bekende vers van den vijfentachtig jarigen VONDEL op *de doorluchtige zege van Groningen*, hetwelk men in 's Dichters *Zegezangen* vinden kan. Bladz. 61 komt een Prozastukje voor, over het onderscheid tusschen *Eerzucht* en *Eergierigheid.* De Schrijver houdt de eerste voor iets zeer slechts, de laatste voor iets zeer loffelijks. Of deze uitlegging dier woorden met het taalgebruik juist altijd overeenstemme, zouden wij in twijfel trekken. *Eerzucht*, *zucht naar eer*, schoon, om het misbruik er van gemaakt, dikwerf in een' slechten zin genomen, kan ook soms iets goeds beteekenen. Of spreekt men niet zoowel van eene *loffelijke eerzucht*, als van eene *loffelijke eergierigheid?* En omgekeerd, kan *Eergierigheid* niet even goed als *Eerzucht* soms eene overdrevene, eene zeer kwade strekking hebben? — De *Roover*, bl. 72 voorkomende, is eene niet onaardig vertelde Anekdote. Voor het stukje, bl. 81, met het opschrift *Het Provinciehuis te Groningen*, mogt dat Huis, zoo het zijne stramme steenen ledematen buigen kon, den Heere Mr. A. L. WICHERS wel eene kleine buiging maken. Deze Heer toch deelt ons hier eenige bijzonderheden mede uit de geschiedenis van dat gebouw, dat, schoon den Groninger dierbaar, zeker zoo vermaard niet is als het Stadhuis te *Amsterdam* of soortgelijke gestichten. Op den titel des Almanaks vindt men hetzelve afgebeeld. — Het opstel *Heiligerlee*, weêr van den Heer TRESLING, behelst de vertaling van een' Hoogduitschen brief, geschreven den 29 Mei 1568, kort na den aan de Spanjaards door de Staatschen geleverden slag van *Heiligerlee*, aan den toenmaligen Keurvorst van Saksen, en het eene en andere, tot dien slag betrekkelijk, in een nieuw of wat helderder licht plaatsende. De gemelde Hoogduitsche Brief is in het werk van den Heer en Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, *Archives, ou Correspondence inédite de la maison d'Orange-Nassau*, te vinden. — Onder de rubriek *Allerlei* onthaalt, bl. 101—103, de Heer ROSKES, begaafd Leeraar hier ter Stede, ons op eene kleine, niet onsmakelijke *Olla podrida* van aphoristische spreuken en invallende gedachten over het Noodlot, den Inktvisch, STERNE, enz., enz. — Aan den Heer TRESLING heeft men weer het volgende stukje, *Groningsche Bisschoppen* getiteld, te danken. Wij vinden hier eenige berigten over de Bisschoppen, die van 1564 of liever 1568 tot 1594 deze waardigheid te *Groningen* bekleed hebben. Zoo is het stukje, bl. 112 voorkomende, *Van 't Groeninger Wapen enz.*, en uit een Handschrift van SIKKO BENINGA's *Friesse Kronike* genomen, insgelijks van den onvermoeiden TRESLING, om wiens slapen de Uitgever des Almanaks wel een' dankbaren eerekrans vlechten mag. — Zeer belangrijk is het vertoog des Heeren Mr. H. O. FEITH, dat wij bl. 116 aantreffen, en hetwelk over het bij de oud-Duitsche Volkeren, ook die van den Frieschen Stam, zeer dikwerf vermelde *Noodgeschrei* handelt. Dit Noodgeschrei had, onder anderen, plaats, als het eene of andere zwaar geweld gepleegd of de openbare Lands- en Godsvrede verbroken was. In het Groninger Stadsboek is het niet vreemd. Hetgeen de Heer FEITH er over zegt is met veel kennis van zaken uit de beste bronnen getrokken en getuigt van de belezenheid diens Oudheidkenners zoo in de oud-Friesche en Groningsche regten, als in de nieuwste Geschriften van den grooten J. GRIMM en anderen. Liefhebbers der voormalige regtsgebruiken zullen voorzeker dit stukje met veel genoegen lezen. — Ook de twee Vrijlatingsbrieven aan Lijfeigenen, die de Heer FEITH, bl. 139, uit het Archief hier te *Groningen* in afdruk mededeelt, en waarvan de eerste van 1494, de tweede van 1541 is, zijn zeer belangrijk. Wij zien er toch uit, dat in de zestiende eeuw het Lijfeigenschap in deze of omliggende gewesten nog niet geheel was afgeschaft.

Ziedaar hetgeen de Almanak aan Proza bevat! Een krans van grooter en kleiner Dichtstukjes, door de Heeren Mr. S. REIJNDERS, R. J. BENNINK JANSSONIUS, J. OOMKENS JZOON, T. VAN DUINEN JR., W. GLEUNS JR., S. R. OOMKENS, Dr. W. R. VAN HOEVELL, den zoo gaarne gehoorden Mr. A. MODDERMAN en eenige Ongenoemden of half Genoemden gevlochten, slingert zich door de Prozastukjes heen. Sommige dier Dichtregelen zijn bevallig, luimig, zoetvloeijend, roerend. Bij enkele andere schijnt de aanblazing van den Vorst en Groot-Vorst der Poëten (gelijk, ik weet niet wie ook, — God APOL noemt) juist zoo bijzonder sterk niet geweest te zijn, en de schat onzer Letterkunde is er met niet veel percenten (of het mogt een tweeëndertigste of zestientje zijn) door vermeerderd. Wij twijfelen er echter niet aan, of de Dichters zullen er zichzelven en hunne betrekkingen en vrienden zeer mede gesticht hebben of nog stichten.

Bij den Almanak is een Muzijkstukje en hier en daar een plaatje en houtsneêvignetje gevoegd. Netjes is de afbeelding van den ouden toren van *Appingedam*, dienende voor het dichtstukje: *Mijn afscheidsbezoek aan den ouden toren van Appingedam* van den Heer en Mr. S. REIJNDERS, een dichtstukje, waarin het aan geest en luim niet ontbreekt, en verscheidene boertige, gelukkig gekozene uitdrukkingen, als *wijsgeerige toren*, *steenen filosoof*, *den langen in 't westen*, (zijnde de *Martini-toren*) en soortgelijke, voorkomen. — RABENHAUPT's portret naast het titelblad ziet er wat flaauw gesteendrukt van hoofd uit. In zijne wolkachtige Alongepruik heeft die oude Degen of Krijger wel wat van een' Ossiaanschen Nevelgeest, zoo als die Geesten met half zigtbare vormen zich op de wolken den oud-Schotten vertoonden.

Moge deze Eersteling des beschaafderen Groningschen Volksalmanaks een gunstig onthaal bij het Publiek vinden! Moge dezelve de zucht voor de kennis der Geschiedenis dezer Stad en Provincie meer en meer opwekken, en met die zucht voor opdelving van het oude ook de zucht voor bevordering, aankweeking en verfraaijing van het nieuwe! Van deze Stad toch en hare pleinen en wallen zou veel te maken zijn, indien men, in navolging van andere Vaderlandsche steden (als *Utrecht*, *Arnhem*, het van jaar tot jaar zich verfraaijende *Leeuwarden*, enz.,) er van maken *wilde* en maken *mogt*, wat er van gemaakt kan worden, en indien, voor het overige, dezelve niet eens met de honderdvijftig- of tweemaal honderdduizend pond buskruid, die men haar goedgunstig binnen hare vesten en op de gevaarlijkste plaatsen ter bewaring heeft toevertrouwd, vroeg of laat in de lucht vliege (*).

B. H. L.

(*) Dit zij niet half lagchend, maar met hoogen, diepen ernst gezegd! Het is, *voor zoo ver het niet door dringenden nood gevorderd wordt*, onverschoonlijk eene Stad van over de dertigduizend inwoners in de mogelijkheid (al ware het ook maar het tienduizendste deel der mogelijkheid) te stellen, om door eene soms halfdronken schildwacht, een' over het hoofd gezienen spijker aan een' schoen, een onzigtbaar gaatje in eene kruidton, enz., enz., enz. eensklaps op de verschrikkelijkste wijze in een' puinhoop veranderd te worden. En zijn intusschen daar elders niet honderd voorbeelden van?

WEERKUNDIG OVERZIGT OVER DE MAAND NOVEMBER 1836,

ingezonden bij het Genootschap ter bevordering van de Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, uit de OUDE PEKELA.

BAROMETER.				THERMOMETER.			
Hoogstestand.	Laagstestand.	Verschil.	Gemiddelde hoogte.	Hoogstestand.	Laagstestand.	Verschil.	Gemiddelde hoogte.
29.5, den 9 's midd.	28.1, d. 29 's av. 5½ u.	1 d. 4 l.	28.10.27 l.	60°, d. 29.	25°, den 26 's morg.	35°.	40°, 0.7.

LUCHTSGESTELDHEID.

Betrokken	36 malen.
Bewolkt	7 —
Regen	21 —
Helder	23 —
Mist	3 —

Buiten de gewone waarnemingen
4 maal *storm.*
1 — *hagel.*
1 — *sneeuw.*
1 — *donder.*
1 — *weerlicht* zonder *donder.*

Eene in het begin vrij eenparige, doch in de laatste helft zeer veranderlijke maand, vrij windig, buijig en somtijds stormachtig; voor 't overige niet koud en veel gelijkende naar November 1835.

WINDSGESTELDHEID.

Tusschen Z. en W. (vlak W. daaronder gerekend)	56 malen.	Windig	38 malen.
— N. — W. (— N. — —)	2 —	Zachte wind	35 —
— N. — O. (— O. — —)	8 —	Hevige wind	11 —
— Z. — O. (— Z. — —)	24 —	Stil	6 —

De *Barometer* was zeer veranderlijk; hoewel somtijds tamelijk hoog, enkele malen zelfs vrij hoog teekenende, was dezelve echter meestentijd beneden *middelbaar*, somtijds vrij laag dalende, b. v. den 5den (*), den 24sten 's morg. en vooral bij den hevigen storm of orkaan van den 29sten, welke in deze, zoo wel als in andere provinciën van ons Vaderland niet alleen, maar ook in België, Frankrijk, Engeland, Duitschland, tot zelfs in Denemarken heeft gewoed, en welke door sommige waarnemers is vergeleken met de stormen

(*) Zou deze lage daling van het kwik in den Barometer ook in verband kunnen staan met de aardbeving, op den 5den in Zwitserland, bijzonder te Basel, gevoeld?

was den 9 Nov. 1800, den 14 Oct. 1824, den 11 Junij en 31 Dec. 1833 (op welken laatst- genoemden dag de Barometer *hier* des nachts te 11 uren is waargenomen op 28.1½ l. De grootste verandering in den Barometer op denzelfden dag was ongetwijfeld in deze maand op genoemden stormigen dag van den 29sten (†); want na eene daling van 3 lijnen tus- schen 2 en 5½ uur, rees het kwik weder van dien tijd tot 9 uren (dus in vierdehalf uur) 5 lijnen, en in 6 uren (van 5½ tot 11½ uur) 7 lijnen. Behalve de zoo even genoemde daling had er op den 3den tusschen middag en avond ook eene daling plaats van 3 lijnen, waarop den 4den hevige wind en storm volgde, alsmede op den 23sten, tusschen morgen en middag bij wind en regen, eene daling van 3½ l., waarop ook den 24sten storm volgde.

De *Thermometer* was zeer veranderlijk; in de eerste dagen tamelijk laag teekenende, gelijk mede den 26 en 27sten; veranderde dezelve in den avond van den 27sten en tee- kende bij de morgenwaarnemingen van den 28 en 29sten telkens 53°, en op den middag van den 29sten 60°. Daarentegen wees het kwik in den *middag* van den 26sten juist op het vriespunt. De schielijkste rijzing was den 11den van 15°, en den 6den eene daling mede van 15°, tusschen de gewone waarnemingen.

De hoofdwind was Z.W.

(†) Men zie hier de waarnemingen, dien dag op een' zeer goeden Barometer gedaan te *Gronin- gen*, waar zich de steller dezes destijds bevond, vergeleken met de waarnemingen te *Amsterdam*, gedaan volgens de millimetrische schaal, overgebragt op de gewone Rijnlandsche duimschaal:

Te *Groning.*	d. 29 Nov. 1836,	's mo. te 8	u. 28.4.	To *Amsterd.*	741	m.m. gelijk aan		28.4. 11.
	— —	's mi. - 2	u. — 2.	Dito te 1 uur	738	—	—	— 2, 74.
	— —	's av. - 5½	u. — 1.	— - 4 uur	734	—	—	— 0. 90.
	— —	— - 9	u. — 6.	— - 7 uur	743	—	—	— 7. 33.
	— —	's nac. - 11½	u. — 8.	— - 11 uur	749	—	—	— 7. 79.
	d. 30 —	's mo. - 8	u. — 8.	— - 8 uur	750	—	—	— 8. 25.

Door den *Minister van Financiën* is, bij besluit van den 23 dezer, ter ken- nis van de daarbij belanghebbenden gebragt, dat, krachtens art. 13 der wet van den 29 December 1835 (*Staatsblad* no. 41), de middelprijzen der inland- sche granen, opgegeven door de kommissiën, volgens art. 9 der opgemelde wet, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den *20 November* tot en met den *19 December 1836*, zijn geweest:

Tarwe per mudde	*f* 6 — 98.	*Gerst* . . . . . . per mudde	*f* 3 — 97.
Rogge » »	- 5 — 05.	*Haver* . . . . . » »	- 2 — 61½.
Boekweit » »	- 4 — 25.	*Ongepelde Spelt* » »	- 2 — 47½.

Weshalve, volgens art. 1 der opgemelde wet, gedurende de maand *January* eerstkomende, de regten op den *in-* en *uitvoer* van de onderstaande graansoorten zullen bedragen, als daarnevens staat uitgedrukt:

	INKOMEND REGT PER MUDDE.	UITGAAND REGT PER MUDDE.
Tarwe en gepelde Spelt	*f* 1 — 50.	vrij.
Rogge	- 0 — 50.	vrij.
Boekweit	- 1 — 00.	vrij.
Gerst en Mout	- 0 — 75.	vrij.
Haver	- 0 — 75.	vrij.
Ongepelde Spelt	- 1 — 00.	vrij.

Hebbende de wekelijksche middelprijzen, *per provincie*, bedragen als volgt:

PROVINCIËN.	WEKEN.	TARWE.	ROGGE.	BOEKW.	GERST.	HAVER.	ONGEP. SPELT.
N.-BRABAND.	1ste	*f* 7,94	*f* 5,06	*f* 4.14	*f* »	*f* 2,59	*f* »
	2de	7,38	4,98½	4.13	4,16	2,60	»
	3de	7,06	4,94	4,10	4,08	2,38½	»
	4de	6,98	»	»	»	»	»
	5de						»
GELDERLAND.	1ste	7,27	5,24½	4,18	4,07½	2,62½	»
	2de	6,94	5,15	4,20	4,04	2,46	»
	3de	6,97½	5,14	4,20	4,02	2,41	»
	4de	6,94	5,11	4,18	3,99	2,38	»
	5de						»
HOLLAND.	1ste	7,69	5,57	4,70	4,25	2,98	2,55
	2de	7,54	5,40	4,63	4,05	2,80½	2,45
	3de	7,25	5,32	4,52½	4,01	2,60½	2,45
	4de	7,15½	5,26	4,52½	3,94	2,50	2,45
	5de						
ZEELAND.	1ste	7,43	5,35	4,60	4,01½	2,75	»
	2de	7,18	5,20	4,60	3,93	2,55	»
	3de	7,13	5,15	4,60	4,05	2,62½	»
	4de	6,83	5,05	4,40	3,87	2,50	»
	5de						»
UTRECHT.	1ste	7,00	5,27½	4,97½	4,30	3,80	»
	2de	6,62½	5,05	4,80	4,30	3,80	»
	3de	6 37½	4.95	4,65	4,20	3,60	»
	4de	6,37½	4,85	4,45	4,25	3,50	»
	5de						»
VRIESLAND.	1ste	6,95	5,15	4,45	3,90	2,80	»
	2de	6,90	5,12½	4,41½	3,80	2.65	»
	3de	6,80	4,96	4,41½	3,70	2,55	»
	4de	6,80	4,80	4,43	3,65	2,45	»
	5de						»
OVERIJSSEL.	1ste	7,24	4,88	4,08½	3,84	»	»
	2de	7,00	4,71	4,04	3.87½	»	»
	3de	7,03	4,61½	4,12½	3,81	»	»
	4de	7,12½	4,60	4,22½	3,80	»	»
	5de						»
GRONINGEN.	1ste	5,86	4,65	3,57½	3,87½	2,34	»
	2de	5,60	4,56	3,52½	3,72½	2,19	»
	3de	5,45	4,49	3,51	3,61½	2,03½	»
	4de	5,36	4,32½	3,47½	3,51	2,02	»
	5de						»
DRENTHE.	1ste	»	5,00	4,10	»	»	»
	2de	»	5,00	4,05	»	»	»
	3de	»	4,90	4,00	»	»	»
	4de	»	4,70	4,00	»	»	»
	5de						

De UITDEELINGEN van SPIJS aan *BEHOEFTIGEN* zullen DINGSDAG, den 3 Januarij 1837, op gewone tijd en plaats beginnen, en worden de Inschrij- vers verzocht, hunne Kaarten met hunne Namen te willen onderteekenen, om alle abuisen voor te komen of te kunnen nagaan.

MUNNIKS.

*** GENOOTSCHAP *ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*. MORGEN, WOENSDAG, den 28 December. Sprekers: de Heeren G. KUIJPER en J. VAN CLEEFF.

*** Het BESTUUR der AFDEELING van het NEDERLANDSCH GENOOT- SCHAP: *Tot zedelijke verbetering der Gevangenen*, te *Groningen*, overwegen- de, dat in de laatste jaren door versterf of vertrek naar elders, het getal der LEDEN alhier zeer is verminderd, neemt de vrijheid, langs dezen weg het be- lang der zaken op nieuw te herinneren, met vriendelijke uitnoodiging en op- wekking, tot allen gerigt, die gaarne menschenheil bevorderen, om hunne bijdragen voor eene inrigting af te zonderen, welker ernstige bedoeling is, ook den diep gevallenen Broeder de helpende hand toe te reiken, en hem der Maat- schappij weder te geven.

De Contributie is *f* 2 — 60. Opgave van deelneming kan bij eenen der on- dergeteekenden gedaan worden.

Dr. J. MUNNIKS.	Mr. W. WOLTHERS.
G. VAN CALCAR.	Ds. M. A. AMSHOFF.
Mr. H. NIENHUIS.	Ds. K. SYBRANDI.
Mr. H. DE RANITZ.	

*** De KOMMISSIE voor de ZONDAGSSCHOLEN vergadert weder, ter aanneming van NIEUWE LEERLINGEN, boven de 16 jaren oud, op Vrijdag, den 30 December 1836, des namiddags te drie uren, in het Provin- ciehuis alhier.

SCHIERMONNIKOOG den 29 November 1836.

Aan de Redders van onze Weduwen en Weezen!

Ontvangt, waardste Landgenooten en hoogstgeachte Mede-Christenen! onzen gevoelvollen dank voor uwe hulp, ons in den nood zoo mildelijk bewezen. Veel, boven verwachting veel, hoe zouden wij het niet erkennen! hebt gij ten behoeve van onze ongelukkigen gedaan en opgeofferd, ja, door de werken uwer barmhartigheid zien wij (zoo als eerlang bij een naauwkeurig verslag nader blij- ken zal) eene redding aangebragt, waarop wij bij den aanvang onzer werkzaam- heden geenszins hadden durven hopen. Dan, terwijl wij u hiervoor met geheel ons hart die hulde aanbieden, die u zoo regtmatig toekomt, meenen wij niet voor u te mogen verbergen, dat onze gemeente op nieuw, onder het bestuur eener aanbiddelijke Voorzienigheid, door eene zware ramp is bezocht geworden. Op den 14 dezer maand is namelijk een van onze koopvaardijschepen, op de terugreis uit de Oostzee, eenige mijlen van Ameland plotselijk gezonken; de kapitein, PIETER FEIJES VISSER, wien het schip voor de helft behoorde, des- zelfs vrouw en zoon (eerst met de boot gevlugt en vervolgens met een ander schip te Delfzijl aangekomen) hebben daarbij *alles*, zelfs de noodigste kleederen verloren en verkeeren in de diepste armoede; terwijl twee dochters haar graf in de golven gevonden hebben. De wonde, door *dit laatste* verlies aan diep be- droefde ouders toegebragt, kan nu voorzeker geene sterfelijke hand ge[...] doch zoudt gij, die dit leest en hiertoe in staat zijt, hen niet met eenig b[...] uwe deelneming verblijden, hen niet met uwe giften in hunne behoeftig[...] standigheden ondersteunen en daardoor niet, voor zoo ver zulks nog k[...] schieden, hunne rampen lenigen willen?

Hoe, Landgenooten en Mede-Christenen! zouden wij na de ondervi[...] die wij van uwe liefde hebben, hieraan nog kunnen twijfelen? Neen, me[t] vertrouwen wij, dat ook deze poging ten behoeve van deze nieuwe [onge]lukkigen, die wij bij deze aan uwe Christelijke barmhartigheid aanbevelen, vruchteloos zijn — maar de God en Vader van alle vertroosting anderma[al] harten zal bewegen, om eenige penningen ten Kantore dezer Courant of streeks aan den Predikant op het eiland in te zenden.

De Kommissie voor Noodlijdenden te Schiermonnik[oog]

Namens dezelve:

H. W. HUNDLINGIUS,

Predikant en *Lid*.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eenen welgeschapenen ZOON JANS POLLINGH, geliefde Echtgenoote van

WINSCHOTER-ZUIDERVEEN UDO JANS UDES.

den 20 December 1836.

*** Getrouwd:

B. NOORDHOFF

GRONINGEN en

den 22 December 1836. M. KOGH.

*** NIEUWE PEKEL-A den 21 December 1836. Heden avond overlee[d na] eene langdurige sukkeling, mijn geliefde Echtgenoot REINDER EGB[ERTS] HOUTING, in den ouderdom van bijna 48 jaren, van welke ik bijna 25 [jaren] met hem in den genoegelijksten echt heb mogen leven.

Smartelijk is voor mij en mijne Kinderen dit verlies, doch het geru[st ver]trouwen, dat hem het sterven tot gewin is geworden, doet ons diep getr[offen] maar stil berusten in deze voor ons zoo treurige beschikking van den [...] Heeren.

HILLECHIEN J. DE BOER,

Wedw. R. E. HOUTING.

*** Daar het Gode behaagd heeft mij heden morgen in rouw te dom[pelen] wegens het alleronverwachtst afsterven van mijn' geliefden Man JAN VAN [OOS]TING, in den ouderdom van 29 jaren, met wien ik slechts ruim 9 ma[anden] in eenen genoegelijken echt heb mogen vereenigd zijn, geef ik langs deze[n ge]bruikelijken weg hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden, mij van der[zelver] deelneming verzekerd houdende.

GRONINGEN H. JEMKES,

den 23 December 1836. Wedw. J. VAN OOSTING.

N.B. De Affaire zal door mij worden voortgezet, bevelende ik mij te[n] einde in het gunstig aandenken van een' ieder'.

Voor LEESGEZELSCHAPPEN en LEESBIBLIOTHE[KEN]

is bij G. PORTIELJE, te *Amsterdam*, op heden van de pers gekom[en en] alom verzonden:

I. ALGIERS EN DE PARIJSSCHE JULIJDAGEN VAN 1830, na[ar het] Hoogduitsch van *L. RELLSTAB*, door STEENBERGEN VAN GOOR, in *drie* [Dee]len kompleet, met gegraveerde Titels en Vignetten, *f* 8 — 80.

De lezer vindt in dit Werk, aangaande ALGIERS en de wereldbe[roemde] PARIJSSCHE JULIJDAGEN van 1830, historische feiten verhaald, die eenigen tijd de belangstelling van geheel *Europa* tot zich trokken en [...] van men nog dagelijks gewaagt

II. DE EED AAN HET STERFBED. Uit het Engelsch van *E. L. BUL[WER]*. Vertaald door STEENBERGEN VAN GOOR. In twee Deelen, groot 8vo, [met] gegraveerde Titels en Vignetten, *f* 6 — 00.

Van dit Boek zijn in één jaar twee uitgaven (in April en in Au[gustus] 1833) te *Londen* verschenen, en volgens verzekering van den Au[teur] berust het verhaal op wezenlijke gebeurtenissen. Ongetwijfeld zal dit Werk van den kundigen en geestigen Schrijver (vooral, da[ar de] Eed hier zulk eene krachtige werking doet) met geene mindere [be]langstelling lezen.

III. *C. WHITEHEAD*, LEVEN, AVONTUREN, MISDRIJVEN EN LO[T]GEVALLEN VAN BERUCHTE ENGELSCHE BANDIETEN, ROOVERS [EN] ZEESCHUIMERS; van den vroegsten tot op den tegenwoordigen tijd. Vol[gens] geregtelijke oorkonden en andere geloofwaardige bronnen; groot 8vo, met [ge]graveerden Titel en Vignet, *f* 2 — 50.

Het vernuft en de geestigheid, waarmede deze Bandieten hunne bedr[ijven] uitoefenden, zullen ongetwijfeld bij de lezers eene belangstelling ver[wek]ken, waardoor zij deze galerij van boosdoeners niet onvoldaan ter [zijde] zullen leggen.

IV. *H. C. DRESSELHUYS*, MONTELLINO, OF DE GEHEIMZINN[IGE] EN GEMASKERDE ROOVER. Historisch Romantisch Tafereel uit de *[Pie]tisantsche* omwenteling in de XVIIde Eeuw; groot 8vo, met gegrav[eerden] Titel en Vignet, *f* 2 — 50.

Men beschouwe dit Boeksken niet enkel voor eene gewone Roov[erge]schiedenis, daar hetzelve met een geheel ander doel geschreven den [lezer] aangeboden wordt.

V. ADRIAAN EN MARGARETHA, OF DE HELDENDOOD VAN BASTIAAN DE LANGE. Oorspronkelijk Historisch-Romantisch Tafereel [uit de] Zestiende Eeuw; met gegraveerden Titel en Vignet, groot 8vo, *f* 2 — 2[...]

Dit oorspronkelijk Historisch-Romantisch Tafereel is uit het [...] van eenen worstelstrijd ontleend, waarvan de wereld weinige voorb[eelden] aanbiedt.

VI. *F. NÖSSELT*, ALGEMEENE GESCHIEDENIS, ingerigt voor [...] Lieden, bijzonder voor aankomende en volwassene Meisjes. Naar de [...] veel vermeerderde en verbeterde Hoogduitsche uitgave vertaald door Me[vr.] de Wedw. A. B. VAN MEERTEN, geb. SCHILPEROORT; eerste Deel, velin[pa]pier, groot 8vo, *f* 3 — 90.

De aangename wijze van voordragt zoo wel als de gelukkige keu[ze der] onderwerpen maken het Werk tot eene geschikte lektuur voor den [jeu]digen beoefenaar der Geschiedenis; ook volwassenen zullen hetzelve niet minder belangstelling lezen. Van de Hoogduitsche uitgave is tha[ns de] 5de druk verschenen, hetwelk de beste aanbeveling is. Met *vier* d[eelen] is het Werk kompleet.

*** Bij den Boekhandelaar J. F. SCHLEIJER, te *Amsterdam*, zijn, [in] den loop dezes jaars, uitgegeven de navolgende

NIEUWE BOEKWERKEN:

I. *F. VAN DER BRUGGEN*, *Cz.* (Hoogleeraar te *Amsterdam*), TEEKENINGEN OVER DE SCARLATINA VAN Dr. J. A. WEN[DT] (Hoogleeraar te *Breslau*), getoetst aan eigene ervaring, *f* 1 — 80.

II. *G. VAN LENNEP COSTER* (Kapitein-Luitenant ter Zee), HERI[NNE]RINGEN MIJNER REIZEN NAAR ONDERSCHEIDENE WERE[LD]DEELEN. Twee Deelen kompleet, met Platen en Vignet, *f* 8 — 10.

Met den meesten lof hebben onze Vaderlandsche Tijdschriften va[n dit] Werk verslag gedaan.

III. *J. F. COOPER*, DE ROODE ZEEROOVER. Een Verhaal, na[ar het] Engelsch. Drie Deelen kompleet, met gegraveerde Titels en Vig[netten], *f* 7 — 20.

Ook van dezen Roman van den beroemden Amerikaanschen Sch[rijver] is door de beoordeelende Tijdschriften de meest loffelijke melding [ge]maakt.

IV. *A. KEITH* (Predikant te *St. Cyrus*), DE STIPTE EN LETT[ER]LIJKE VERVULLING DER BIJBELSCHE PROFETIEN, opgehelderd door de Geschiedenis der Joden en de Ontdekkingen van nieuwere Reizigers, en aangevoerd als een bewijs van de waarheid der Christe- lijke Godsdienst. Naar den *dertienden* druk uit het Engelsch. [...] Stukken kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet, *f* 6 — 60.

Ten bewijze van de hooge waarde dezes Werks verdient gemeld [te] worden, dat er niet alleen van het oorspronkelijke, in zeer korten [tijd] DERTIEN drukken zijn in het licht verschenen, maar dat ook boven[dien] gedeelten van hetzelve, zelfs op kosten van bijzondere personen, gedrukt, en, behalve in het *Engelsch*, *Fransch* en *Hoogduitsch*, zelfs in het *Spaansch* en *Nieuw-Grieksch* zijn uitgegeven; terwijl [van] een dezer gedeelten in Engeland, zeer kort na de uitgave, [...] TWINTIGDUIZEND Exemplaren verkocht waren.

DE AARDBOL.

Magazijn van hedendaagsche Land- en Volkenkunde.

Dit Werk zal, in wekelijksche Afleveringen, te beginnen met den 7 Januarij

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie *Groningen* adverteert, dat bij hem ontvangen zijn de Betaalsrollen wegens Traktementen, enz. over het Vierde Kwartaal van 1836, aankomende de Regterlijke Ambtenaren, de Hoogleeraren, Studenten en Ambtenaren aan de Hoogeschool, de Onderwijzers der Latijnsche en Lagere Scholen, de Hervormde en Lutersche Predikanten, Doopsgezinde Leeraren, Roomsch-Katholijke Pastoors, Ambtenaren van den Waterstaat, het Kadaster, de Posterijen, Marine en van 's Rijks Munt; waarvan de Uitbetaling zal geschieden ten Kantore Generaal, des morgens van 9 tot 12 uren, en bij de Ontvangers van 's Rijks Middelen.

GRONINGEN den 17 December 1836. *De Administrateur voornoemd.* Namens denzelven: J. WOLTHERS, *Boekh.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 19 December.

Uit Bamberg meldt men, dat het weder sinds geruimen tijd zoo zacht is, dat men in de lente waant te zijn en verscheidene boomen worden aangetroffen, die uitbotten. Onder begunstiging van deze weersgesteldheid schrijdt de kanaalgraving buiten die stad snel voort, en naar men verneemt zal de planteekening dezer grootsche onderneming derwijze worden uitgevoerd, dat zelfs stoombooten het verbindingskanaal zullen kunnen bevaren.

— Uit de porseleinfabrijk te Munchen is dezer dagen eene vaas gekomen, welke men als de kroon aller vazen mag roemen. Verscheidene jaren is daaraan gewerkt. De bedoelde vaas is door den Kroonprins van Beijeren voor den Grooten Heer besteld, en daar het bekend is, hoe zeer de Turksche Keizer de Europesche zeden tracht in te voeren, hoe zeer bij inzonderheid met het Europesche krijgswezen ingenomen is, en zijne krijgslieden op deze wijze zoekt te oefenen en te kleeden, zoo heeft de Kroonprins de voorstelling van de Beijersche gewapende magt bij eene groote revue gekozen, waarbij hij zelf te midden der hooge officieren verschijnt. Velen onder dezelven en ook de Kroonprins zijn volkomen gelukte portretten, ofschoon zeer klein uitgevoerd, en de onderscheidene regementen der Beijersche armee zijn uiterst naauwkeurig afgebeeld. De vaas zal eerlang naar Konstantinopel gezonden worden.

— De Dom te Bremen is door den orkaan van den 29 Nov. zoodanig beschadigd, dat de kosten der herstelling op 6000 Th. worden berekend. In het topunt schijnt de bliksem geslagen, die de helft van den weerhaan heeft weggenomen. In het verwulfsel onder de klokken zijn tien mansdikke 30 ellen lange balken uit het verband gerukt en verscheiden voeten verschoven.

Van den 21sten. De *Köln. Zeitung* meldt uit Koblentz, dd. 19 dezer, van 7 uren des avonds:

Heden avond omstreeks vijf uren werd onze schipbrug, door het in den donker daartegen stooten van een losgerukt houtvlot, behalve twee in het midden staande gebleven jukken, geheel voortgerukt, en met de daarop bevindende passagiers met snelle vaart den Rijn afgedreven. Of er bij dit ongeluk menschen zijn omgekomen, weet men hier nog niet; doch de pionniers zijn in volle werkzaamheid en er zijn onverwijld berigten langs den Rijn naar Keulen opgezonden, om, indien mogelijk, verdere ongelukken te voorkomen.

— Men meldt van de Italiaansche grenzen, dat het publiek weinig verneemt omtrent het onderzoek naar de bewuste zamenzwering. Alleen verzekert men, dat de naar Zwitserland uitgewekene Italianen *Mazzini*, *Ruffini* en anderen als de eigenlijke raddraaijers zouden zijn bekend geworden.

Bij het Sardinische Hof schijnen onlangs door de Engelsche en Fransche gezanten weder ernstige vertoogen te zijn ingeleverd, ten einde het te bewegen, den Portugeschen pretendent don *Miguel* allen bijstand te onttrekken en vooral te zorgen, dat geene schepen eene Sardinische haven verlieten, op welke het vermoeden rustte, dat zij ter begunstiging eener landing in Portugal waren uitgezonden. Het antwoord op deze vorderingen zoude verre van toestemmend geweest zijn. Intusschen blijkt uit berigten van Rome, dat genoemde Vorst zich nog den 6 dezer in de omstreken dier stad bevond en zich met de jagt vermaakte, waardoor alle geruchten wegens zijn vertrek uit de Pauselijke Staten vervallen.

Verscheidene Engelsche en Fransche schepen, waarbij zich onlangs ook een Portugeesch schip gevoegd heeft, liggen voortdurend ter reede van Genua voor anker, om een wakend oog op de uitloopende vaartuigen te houden.

— Blijkens eene openbare bekendmaking van het bestuur van den Beijerschen Rijnkreits, heeft de Landraad dier provincie, in September 1834, Z. M. den Koning verzocht, het bekende verbod tegen het reizen van Beijersche handwerksgezellen en handelskommiezen naar België, Frankrijk, Engeland en Zwitserland op te heffen, maar heeft de Koning in Januarij 1835 dit verzoek, voor het tegenwoordige, van de hand gewezen, en heeft nu genoemde Landraad op nieuw zich tot Z. M. gewend met het verzoek, dat het verbod, ten minste wat het reizen naar Frankrijk betreft, mogt worden ingetrokken.

— Een der Duitsche dagbladen behelst den volgenden brief uit Londen, van den 8 dezer:

»Er hebben in de laatste dagen veelvuldige beraadslagingen op het departement van buitenlandsche zaken plaats gehad, die door vreemde diplomatieke agenten zijn bijgewoond. Er schijnt over de Belgisch-Hollandsche zaak gehandeld te zijn, of liever over de hervatting der Londensche conferentiën, waarom de Koning der Nederlanden verzocht heeft, daar de Hollandsche Regering het er voor schijnt te houden, dat langs dezen weg alleen de eindelijke regeling van alle nog in geschil zijnde punten mogelijk is. Zoo veel men verneemt, is de Fransche afgevaardigde belast geweest, het voorstel van Holland te ondersteunen; alle andere hoven, die aan de conferentiën deel namen, schijnen ook te kennen gegeven te hebben, dat aan den wensch van het Haagsche kabinet behoort voldaan te worden; slechts lord *Palmerston* was er tegen. Hij meent, dat men er weinig door winnen zoude, doordien men zich overtuigd had, dat, zoodra de conferentie in eene zekere mate in hare bemoeijingen was geslaagd en de hoop bestond van de partijen bevredigd te zien, dadelijk van de Hollandsche zijde weder zwarigheden geopperd waren, die alle berekeningen, alle middelen van uitkomst verijdeld hadden. Hij wenscht derhalve, dat tijd en omstandigheden alleen hier werken mogen, en dat aan ieder vrije hand gelaten worde, ten einde de *noodzakelijkheid* eener schikking tusschen de twistende partijen eene vereffening te weeg brenge, welke vriendschappelijke raadgevingen niet hebben kunnen uitwerken. — Dat is misschien zeer verstandig door lord *Palmerston* geoordeeld; doch het zoude te wenschen zijn geweest, dat hij zich van het begin af aan too uitgelaten, en zich van alle deelneming aan de Belgisch-Hollandsche geschillen onthouden had, in plaats van zeer hartstogtelijk en partijdig tegen Holland te handelen; dan zoude hij geene verantwoordelijkheid op zich geladen hebben, en het ook niemand ingevallen zijn, om naar vreemden raad en bijstand om te zien. Doch daar men Holland niet alleen in het diplomatieke, maar ook in het militaire belet heeft, zijne regten tegen België te doen gelden, is het wat zonderling, dat thans juist dat kabinet weigert de middelen tot minnelijke schikking te baat te nemen, hetwelk die aanvankelijk op den voorgrond stelde en zoo te zeggen opdrong. Het is nu te verwachten, dat de overige leden der Londensche conferentie voorgaan zullen: of dat zij met de weigering van ons kabinet genoegen nemen, of er op aandringen zullen, dat men aan Holland gehoor verleene, of dat zij onder elkander afspraken maken en maatregelen nemen zullen, welke de medewerking van Engeland bij deze zaak overtollig zouden maken, hetwelk voor Engeland weinig streelend zoude zijn, en ook misschien niet zijne belangen weinig strooken zoude."

— Uit Munchen wordt gemeld, dat de *cholera* aldaar bij voortduring afneemt. Er wordt het volgende bij aangemerkt: »Munchen mag zich, in vergelijking van andere steden, gelukkig achten, door de vernielende ziekte zoo gespaard te zijn, en niemand zal hierbij aan de Regering den dank ontzeggen, dien men aan haar voor hare goede zorgen verschuldigd is, welke tot deze gunstige uitkomst wezenlijk bijgedragen hebben. Ondertusschen heeft de ziekte, hoe gelukkig zij ook bestreden werd, nogtans menig huisgezin op eene zeer treurige wijze aangetast. Zelden vergenoegde zij zich in dezelfde woning met één slagtoffer, maar er werden gewoonlijk verscheidene huisgenooten na elkander door haar weggeraapt. Dit mag dan ook wel vroeger aanleiding gegeven hebben tot het vrij algemeen denkbeeld, dat zij besmettelijk is. Daar echter thans dit denkbeeld genoegzaam eenparig voor eene dwaling erkend wordt, zal het gemelde verschijnsel wel daaraan toe te schrijven zijn, dat de lucht in het vertrek van eenen lijder aan de *cholera* zeer bedorven is, en de gezonde daardoor voor het miasma nog meer vatbaar wordt. Hiervoor pleit ook de waarneming, dat de ziekte vooral het meeste aangrijpt in zoodanige woningen, waar de menschen bunne slaapsteden digt naast elkander hebben.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 19 December.

De kommissie, belast met te onderzoeken, of het gebruik der stoomrijtuigen in naauwe straten ook gevaar van brand deed ontstaan, heeft thans haar verslag uitgebragt en is daarin tot het besluit gekomen, dat door de stoomwagens in de steden en voor de aan de spoorwegen liggende landelijke gebouwen wel degelijk gevaar bestond. Tot op dit oogenblik was nog geen behoedmiddel daartegen ontdekt. De kommissie dringt er op aan, dat de spoorwegmaatschappijen voor alle zoodanige schade verantwoordelijk zouden worden gesteld, en slaat voor, om een snelwerkend middel te beramen tot het bekomen van spoedige schadeloosstelling.

Van den 21sten. Er wonen thans te Jarestown, eenige mijlen van Carlisle, twee mannen (vader en zoon) wier vereenigde jaren 185 bedragen; de vader is namelijk 102 en de zoon 83 jaren.

— Onze dagbladen leggen eene opmerkelijke terughouding, ten aanzien van de nederlaag der Franschen in Afrika, aan den dag. Zij deelen de berigten deswege mede, zonder zich in vele beschouwingen daarover uit te laten. Alleen het ministeriële avondblad uit den wensch, dat deze nederlaag niet het voorspel van het opgeven der geheele kolonie zijn zal; iets, hetwelk het voor de zaak der beschaving als zeer noodlottig zoude beschouwen. »Het schijnt," zegt het blad later, »dat men het er te Parijs algemeen voor houdt, dat dit ongeval noodlottig voor het ministerie zal zijn; niet, dat het tegenwoordige bestuur deswege zoo zeer te laken is, als deszelfs vorige voorname bestijder, de heer *Thiers*, maar omdat het Fransche volk, zeer prikkelbaar voor krijgsroem en onheilen in den oorlog, zeer onregtvaardig het bestaande ministerie aansprakelijk zal stellen voor deszelfs gekrenkt gevoel. Deze nederlaag zal ook de populariteit van *Lodewijk Philips* niet vermeerderen. Het volk herinnert zich zeer wel, dat Algiers onder deszelfs voorganger veroverd en deszelfs regering door twee aanzienlijke nederlagen is gekenschetst."

Men weet hier, dat de maarschalk *Clausel* zijn ontslag als opperbevelhebber gevraagd en bekomen heeft, en men is hier onbevooroordeeld genoeg, om vooral op den last van het onheil van Constantine te doen drukken. Alle krijgsoversten van begaafdheid hier te lande erkennen, dat hij kennis van de gelegenheid bij tijds had moeten inwinnen, en verwijten hem ligtvaardigheid in berekening en uitvoering, alleen door moed en zucht tot snellen voortlogt te vergeven.

— Men heeft hier berigten uit Portugal, tot den 11 December. De ministers waren niet in Lissabon herkozen, maar door Oporto tot leden der Cortès benoemd. Zij hadden middel gevonden, om de noodige gelden voor de aanstaande rentebetaling bijeen te brengen.

Het nieuwe bewind had een besluit voorgeslagen, waarbij de slavenhandel, welke openlijk door eenige Lissabonsche huizen gedreven werd, voor goed te beteugelen. Onder anderen wordt daarbij bepaald, dat ieder Portugeesch matroos, aan boord der slavenschepen gevonden, veroordeeld zal worden, om voor vier jaren zonder soldij op 's lands vloot te varen.

Een detachement van 40 soldaten van linie had te Marvao en elders vrij wat wanorden gepleegd, waarop de burgerlijke gouverneur met eene afdeeling nationale garde dezen woesten hoop vervolgd en in hechtenis genomen heeft. Den 2den dreigde ook te Nizen een oproer uit te breken, hetwelk echter in tijds door den militairen gouverneur bedwongen is; er werd intusschen eenige tegenstand geboden, en twee der oproerigen, een luitenant en een priester, zijn gedood. Over het geheel schijnen deze en andere bewegingen takken van eene uitgebreide Miguellistische zamenzwering te zijn, welke op de nog niet juist uitgemaakte berigten, wegens den terugkeer van Don *Miguel* in Portugal geopend zoude wezen. — Het bewind scheen intusschen over die pogingen de overband te zullen behouden. Hetzelve zou zeer tevreden zijn wegens de zamenstelling van twee Kamers in Spanje.

FRANKRIJK.

PARIJS den 19 December.

Den 26 April j.l. werden te Vaillant, tusschen 9 en 10 uren des avonds, de herberghouder *Collin* en zijne vrouw, zich ter rust begeven hebbende, door het geroep van *brand!* uit den slaap gewekt. Op hetzelfde oogenblik werd hunne kamer door een' sterken vuurglans verlicht; een kwartieruurs daarna was de woning van *Collin* niets meer, dan een hoop rookende asch! huis, schuur, meubelen, vee, alles was eene prooi der vlammen, en niets was verzekerd; al de vruchten van eenen nijveren leeftijd waren vernietigd. Nog weinige oogenblikken geleden, hadden de brave lieden in hun avondgebed den Hemel dank gezegd, die hunnen arbeid had gezegend, en daar stonden zij nu schier naakt op straat, zonder brood, zonder huisdak. *Collin* en zijne huisgenooten waren zeker, dat er geene onvoorzigtigheid of nalatigheid met vuur of licht had plaats gegrepen; ook hadden zij geene vijanden. Volkomen herinnerden zij zich, dat omstreeks 9 uren een jong meisje aan hun venster was gekomen en nachtkwartier gevraagd had; dat zij, zonder hun antwoord af te wachten, daarop terstond weder was verdwenen. Meer was er niet noodig, om verdenking te doen ontstaan. De gendarmerie toog uit, en op de haar gegevene aanduidingen nam zij, in eene herberg nabij het dorp, een onbekend zestienjarig meisje in hechtenis op het oogenblik, dat zij zich te bed begaf. In het eerst ontkende zij den brand gesticht te hebben; maar toen onder hare matras een vuurslag en een stuk zwam gevonden werden, bekende zij, schreijende, hare misdaad, en verhaalde, hoe zij weinige dagen vroeger, buiten weten van hare moeder, Zwitserland, waar zij geboren was, verlaten had, om *Parijs te gaan zien, wat zij gedacht had niet gaa ver te zijn*; hoe zij zich spoedig zonder eenige hulpmiddelen had bevonden; en hoe zij den 26sten omstreeks Vaillant eenen man had ontmoet, die, van hare armoede misbruik makende, haar door het aanbod eener belooning verleid had, om brand te stichten; dat zij zich daartoe had laten overreden, en dat het haar speet.

Op de door het jonge meisje gegevene persoonsbeschrijving, werd de heer C.... in hechtenis genomen, voor den vrederegter gebragt en tegen de beschuldigde verhoord, die, ondanks de vaste ontkenningen van den heer C...., in hare verklaring bleef volharden. C.... werd echter niet gevangen gezet, en nog denzelfden dag bekende *Adele Matthey*, op des regters aandrang, dat hare beschuldiging valsch was, gaf daarvan de schuld aan de kwellingen, welke men haar aangedaan had, om eenen medepligtige te noemen, en erkende zich als de eenige misdadige. Sedert is zij niet van stelsel veranderd, maar ondervraagd, uit welke beweegredenen zij dus een braaf gezin tot armoede had gebragt, wist zij niets anders te antwoorden, dan dat zij ongelukkig was; dat zij, bedroefd zijnde, moeder te hebben verlaten, alleen, des nachts, in eene onbekende landstreek, zonder voedsel, zonder huisdak, terwijl alle anderen goed aten en op hun bed sliepen, schreijende aan de deur der schuur was gaan zitten; dat zij werktuigelijk het vuurslag had ter hand genomen, en dat, zonder regt te weten wat zij deed, waarschijnlijk gedreven door eene beweging van nijd over een geluk, waarin zij niet deelde, er vermaak in had gevonden, hetzelve te kunnen verstoren; dat eene vonk de zwam had doen vuur vatten; dat zij die *als een vaarwel*, zegt de akte van beschuldiging, den gelukkige bewoners van het huis had toegeworpen, en weggeloopen was, zonder te weten werwaarts zij zich begaf. Deze zonderlinge verklaring werd door de ingewonnene berigten bevestigd. Daaruit is gebleken, dat de jonge *Adele* tot eene fatsoenlijke familie behoort, en dat zij, onder het rieten dak harer moeder is opgevoed geworden in de beginselen der zuiverste zedeleer, in de vreeze Gods en in den afschrik voor de ondeugd. Maar *Adele Matthey* had de zucht, om romans te lezen: haar arbeid, tot onderhoud harer moeder, werd echter door het lezen niet verzuimd; des nachts, bij lamplicht, gaf zij zich aan die gevaarlijke lektuur over, die hare jeugdige en teedere verbeelding ontvlamde, en die, zegt de akte van beschuldiging, haar verstand, zonder hetzelve te krenken, schijnt gedemoraliseerd te hebben.

Weldra kwam haar de gezigteinder harer bergen te beperkt voor; het eentoonige harer levenswijze vervelend; haar dagelijksch werk baren verhevenen geest onwaardig; op zekeren avond knielde zij voor de sponde harer sluimerende moeder neder, vroeg hare vergiffenis en vertrok. — — — — Wij hebben het overige gezegd. Om dit verhaal te voleindigen geven wij onzen lezers hier eenen brief, door de beschuldigde uit de gevangenis aan hare moeder geschreven:

»ARCIS SUR AUBE, den 14 Mei 1836.

»Lieve moeder! uit eene donkere gevangenis schrijf ik u dezen noodlottigen brief, dat u droefheid zal veroorzaken. Helaas! lieve moeder, in een oogenblik, dat ik mijne zinnen niet bij mij had, heb ik een huis in brand gestoken, en ik ben terstond gevangen genomen. Lieve moeder! hadde ik niet het krakeel met *Sancky* gehad, ik zoude nooit weggegaan zijn; maar, lieve moeder, het was mijn noodlot, en het is vervuld. Denk niet, dat ik immer naar Chaux-de-

Fonds terug keer, nadat de tijd *mijner gevangenschap* zal verstreken zijn; ik begeef mij naar de verre landen, waar ik het geluk zal gaan zoeken, zoo er nog voor mij geluk op aarde is; ik ben nu niet verre meer van de groote stad Parijs, waar ik mij henen begaf, toen ik mij aan deze misdaad heb schuldig gemaakt. Ik heb het toch zoo kwaad niet, als ik het verwacht had; ik word beschermd door die heeren, de Regters, en men heeft meer oplettendheden voor mij, dan voor de overige gevangenen; want, in plaats van mij door de gendarmerie te doen voortleiden, heb ik met den Koninklijken procureur en met den onderprefekt in eene koets gereden. Inderdaad, zij betuigen veel deelneming in mijn lot, wegens mijne jonge jaren, en ik geloof, dat ik niet lang in den kerker zal blijven. Lieve moeder! de regter heeft aan onzen schout geschreven; verzuim toch niet hem te zeggen, dat ik met *Sanchy* gekrakeeld heb; want als gij dit niet zegt, zal ik langer in de gevangenis blijven. Ik moet u nu ook zeggen, moeder lief! wat ik op mijne lange reis zoo al gezien heb. Ik ben in Bienne, Bern, Tanne, Solothurn geweest, en in Basel, waar ik de schoonste lijkstaatsie heb gezien, welke men kan aanschouwen. Het was de vrouw van eenen minister, die op eenen prachtigen wagen naar het kerkhof werd gevoerd, en een dertigtal jongelingen zongen liederen op haar graf, en er is daar een zeer fraai kerkhof. Voorts heb ik Inderlake en schier geheel het Auberland gezien. Ik heb Freyburg bezocht en aldaar de schoone brug van ijzerdraad en al de kloosters gezien. Ik ben te Lausanne, te Geneve, te Besançon, met één woord, geheel het land door geweest; want ik heb, sedert ik vertrokken ben, niet met reizen opgehouden; ik heb voor het minst wel veertig steden, de eene al fraaijer, dan de andere, gezien.

»Lieve moeder! uit het erfdeel, dat ik zoude gehad hebben, indien ik bij u gebleven ware, verlang ik slechts ééne kleinigheid; ik hoop, dat gij mij dezelve niet zult weigeren: het is het kleine portret, dat in uwe latafel ligt, en dat, zoo als gij mij gezegd hebt, uw afbeeldsel was, toen gij jong waart. Lieve moeder! dit verwacht ik van uwe goedheid; daar ik gedoemd ben, om u nooit weder te zien, zal mij althans van u eene gedachtenis overblijven, en als gij mij wat geld kondt zenden, zoudt gij mij wel dienst doen; want ik heb drie ponden brood daags, en te twee uren namiddag eene kom dunne soep, en water zoo veel ik wil. Dat is al wat ik krijg. Mijnheer de procureur heeft mij dertig stuivers gegeven; maar dit is zoo goed als niet met-al; want alles is hier zoo duur, dat het geld in een oogenblik door de vingeren is. Lieve moeder! gij moet mij terstond schrijven; en ik hoop, dat gij het portretje niet vergeten zult. Adresseer uwen brief aan *Adele Matthey, in het Huis van Arrest te Arcis-sur-Aube.*

»Lieve moeder! vergeef het mij, bid ik u; ik blijf altijd uwe arme en ongelukkige dochter

»ADELE MATTHEY."

»PS. Het adres moet gij op den brief, dien gij mij zenden zult, dus schrijven: Aan *Adele Matthey*, in het Huis van Arrest te Arcis-sur-Aube. Verzuim niet het adres zoo te stellen; en verzegel den brief met rood lak."

Na de depositiën, die alleenlijk de reeds vermelde daadzaken hebben bevestigd, zonder de beweegredenen tot het feit anders te duiden, dan die door *Adele Matthey* zijn opgegeven, treedt de jury ter raadzaal binnen, en brengt, na verwijl van een uur, een verdict uit, houdende, dat *Adele Matthey* schuldig is aan de misdaad van brandstichting, maar dat zij gehandeld heeft *zonder oordeel des onderscheids*. Op aanvrage van het publiek ministerie, beveelt het hof, dat de jury zijn verdict nader zal verklaren. De jury treedt weder binnen en spreekt een nieuw verdict uit, hetwelk de aangeklaagde *niet-schuldig* verklaart. *Adele* staat met de levendigste blijdschap op: — Dank u mijne heeren de jurys. (*Gazette des Tribunaux.*)

— Men verneemt, dat de admiraal *Massieu de Clerval* naar Toulon is vertrokken met last van den minister van marine, om over drie transportschepen te beschikken, ten einde dadelijk troepen naar Afrika te zenden. De generaal *Castellane* heeft last, om te Port-Vendre het 1ste reg. inf. en het 1ste reg. ligte inf dadelijk naar Bona te zenden. Volgens een' brief uit Toulon, zoude de expeditie 30,000 man sterk worden, waarmede de hertog *van Nemours* in het voorjaar Constantine wil veroveren. De hertog houdt zijne quarantaine aan boord van de *Trident*, en wordt binnen kort te Parijs terug verwacht. De maarschalk *Clausel* zoude hem op de *Sphinx* vergezeld hebben; doch zijne tegenwoordigheid te Algiers was noodzakelijk. Hij wordt echter binnen kort terug verwacht, om in de Kamer inlichting nopens de expeditie te geven.

Volgens een nader berigt, wordt ons verlies opgegeven op 1500 man, 13 voorspannen, 2 kanonnen, 4000 stukken wapentuig, 50,000 kardoezen, bijna de geheele bagaadje, vele wapenen, een gedeelte der ambulance, enz. Het blijkt, dat men voor Constantine geen genoegzaam geschut had, en dat het 62ste reg. beschonken was, waardoor het zoodanig was verzwakt, dat het zich niet konde verdedigen, en ook bijna geheel in de pan is gehakt. Welk deel het gedrag van den generaal *de Rigny* aan de nederlaag gehad heeft, zal nader moeten blijken. De maarschalk is met den degen in de vuist den vijand tweemalen persoonlijk aangevallen, ten einde zich te verdedigen. Het is zeer te bejammeren, dat de meeste gekwetsten in handen der Arabieren zijn gevallen. Het gedrag van den kolonel *Changarnie* van het 2de reg. wordt zeer geroemd. Hij stond met 250 man op eene hoogte, die de engte bestreek, waardoor de troepen moesten trekken. Hij deed een carré formeren, en beval, den vijand tot op een' pistool-afstand af te wachten. Een bataljonsvuur deed den vijand aftrekken en een aanhoudend twee-gelederenvuur hield den vijand terug, waardoor de troepen met 300 gekwetsten gelegenheid hadden de engte door te trekken. *Van den 20sten.* Onder de ongelukkigen, welke door de Arabieren zijn afgemaakt, noemt men den luitenant der genie *Byou*, terwijl ook de aide-de-camp van den maarschalk, *Brouta*, tot de gesneuvelden zoude behooren.

Naar men verhaalt, verlangt de hertog *van Orléans* den togt naar Constantine in het volgend jaar mede maken, doch zoude hij niet met het opperbevel belast worden.

Uit Montaganem is berigt, dat de aldaar bevel voerende Bey genoodzaakt geweest is die landstreek te verlaten, om naar Oran terug te keeren en de voor Bona bestemde troepen af te zenden. Zulks had verhinderd, dat drieduizend Arabische ruiters, die op het punt waren de dienst bij *Abd-el-Kader* met die der Franschen te verwisselen, hun plan hadden kunnen ten uitvoer brengen.

— Hoe breed ook sommigen mogen opgeven van de goede verstandhouding, welke thans tusschen de Fransche en Engelsche Gouvernementen heerscht, meenen anderen telkens nieuwe beginselen van scheuring tusschen dezelve op te merken. Zoo willen zij, onder anderen, in den toon, waarop zich de Engelsche ministeriële dagbladen over den afloop van den togt naar Constantine uitlaten, eene kwalijk verborgene vreugde ontwaren over den hoon, dien de Fransche wapenen ondergaan hebben. Tegen de vraag dier bladen, wat regt de Franschen hebben, om zich achtervolgelijk van alle steden in het noorden van Afrika te willen meester maken, stellen de Fransche dagbladschrijvers die over, met welk regt de Engelschen zich van Isle de France, de Indiën en Gibraltar hebben meester gemaakt, en zich, gelijk alles schijnt aan te duiden, nog in dezen oogenblik te St. Sebastian blijvend willen vestigen, daar de ammunitie, welke zij derwaarts zenden, geenszins voor de troepen van *Maria Christina*, maar tot versterking dier stad blijkt bestemd te wezen

— De luchtreiziger *Green* is, in den namiddag van den 19den, met zijnen kolossalen luchtbol, waarmede hij alhier was opgegaan, behouden nabij Vitry, een dorp niet zeer verre van deze hoofdstad, nedergekomen. Volgens het verhaal van den heer *Green*, was de ballon, naauwelijks vijf minuten nadat zij de aarde verlaten had, boven de wolken en in eene ongemeen heldere luchtstreek gekomen, waar de thermometer 87 gr. *Fahrenheit* teekende. Hij was op zijne reis door vijf personen vergezeld, en schijnt op den aandrang van sommigen hunner, die ieder voor de deelneming aan den togt 600 franken hebben moeten betalen, den togt niet verder te hebben uitgestrekt. Het is de 227ste luchtreis geweest, van welke de heer *Green* behouden terug keert.

Van den 22sten (per koerier). Men leest in den *Moniteur* de volgende telegrafische depêche:

BAYONNE, *den 19 December, te half drie.*

Espartero heeft den 15den zijne stellingen bij de Cadagua verlaten en is op Portugalette terug getrokken met zijne artillerie en zijne brug. Hij verwacht 4 nieuwe bataljons. De Carlisten hebben de stellingen bezet, die hij verlaten heeft, en hebben den 16den wederom al hunne stukken tegen de stad gerigt.

Men zegt, dat eene der kolommen van *Gomez* te Brievesca is aangekomen.

— De hertog *van Nemours* is heden namiddag te Parijs aangekomen. De hertog *van Orleans* was hem te gemoet gegaan.

— Een dagblad heeft eene lijst medegedeeld der punten, waaromtrent Don *Carlos* ter eenere en de drie Noordsche Mogendheden en het Kabinet der Tuilleriën ter andere zijde zouden zijn overeengekomen. Honderdduizend Franschen zouden in Spanje rukken. De oudste zoon van Don *Carlos* zoude de prinses *Maria* trouwen met eene huwelijksgift van een millioen francs; Don *Carlos* zoude eene leening aangaan van 100 millioenen francs, gewaarborgd door het Fransche Gouvernement; de inquisitie zoude afgeschaft, eene amnestie verleend worden en de Koningin *Christina Isabella* een pensioen van Don *Carlos* bekomen en in Frankrijk wonen.

Men voegt er bij, dat op hetzelfde tijdstip, waarop deze onderhandelingen met den Pretendent worden voortgezet, men *Maria Christina* trachtte te bewegen, om Spanje te verlaten, haar belovende, dat men haar spoedig zegevierend daarin zoude doen terug keeren.

— Brieven uit Venetië melden de vernieling door brand op den 12 December van den fraaijen schouwburg *Fenix* aldaar. Dit gebouw was een der schoonste en grootste gedenkteekenen van Italiaansche bouwkunst. De oorzaak van dit ongeluk is als nog onbekend.

— Uit Madrid schrijft men, d. d. 14 December, dat de discussiën wegens de wijziging der constitutie van 1812 begonnen zijn. De *Gaceta* behelst een Koninklijk besluit, bij hetwelk den koopers van nationale goederen de vrijheid wordt verleend, om het bedrag van hunne inkoopen in 4 of 5 pCts. Obligatiën te storten. De berigten uit het leger waren bij voortduring ongunstig; het korps van *Alaix* schijnt bijna geheel ontbonden en omtrent de verrigtingen van *Gomez* zijn de meest uiteenloopende geruchten in omloop; van alle kanten zendt men troepen op hem af, om hem op te sporen en te vangen, zonder hem te kunnen bereiken.

De geldelijke verwarring is ten top gestegen. Het schijnt, dat men zonder magtiging ter beurze van Londen en Parijs 250 millioenen francs negotiëert. Men kan dus *Mendizabal*, onder wiens ministerie deze operatie is gedaan, aantasten. De heeren *Ricardo* en *Ardoin* kunnen daarin niet gewikkeld worden.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 22 December.

Door Zijne Majesteit zijn, bij onderscheidene besluiten, de benoemingen gedaan tot burgemeesteren van verschillende steden, ter vervulling zoo van bestaande vacatures, als van die, welke, door de gewone aftreding op den 2 Januarij 1837, zullen ontstaan, en wel in de provincie Groningen: voor de stad Groningen, Jhr. *Jean François van Iddekinge.*

— Men verneemt, dat het plan eener geregelde stoomvaart op den den Yssel, te Deventer is tot stand gekomen, en ter goedkeuring aan Z. M. den Koning zal worden aangeboden.

De *Oostfriessche Courant* deelt ter waarschuwing voor degenen, die zich gedreven mogten gevoelen, om hun verblijf in Europa voor dat in Amerika te gaan verwisselen, eenige uittreksels mede uit den brief van eenen te Pittsburg, in den Noord-Amerikaanschen Staat Pennsylvanie, woonachtigen, vroeger te Norden gezeten boekverkooper, wiens oordeel kan beschouwd worden vrij te zijn van overdrijving, naardien de schrijver een geletterd man is en in redelijk goede omstandigheden verkeert. Zie hier den brief:

»PITTSBURG, *den 12 September 1836.*

»Wij leven hier te P. zoo tamelijk op Duitschen trant, en echter bevalt het ons niet zoo als in het bekoorlijke Allentoun. — Het levensonderhoud is tamelijk duur; wij betalen, bij v., aan huishuur 250 dollars jaarlijks; boter kost 25 grooten, 100 ponden meel 4 dollars, varkensvleesch 10 grooten het pond, enz. — Timmerlieden, smids en landbouwers komen hier te lande het best vooruit. — Amerika is een voortreffelijk land voor den geboren akkerman; deze alleen kan spoedig een vrij en onafhankelijk persoon worden. Zij, die eenig gewoon vak van onderwijs uitoefenen, vinden mede grootendeels hun brood, hoewel menigwerf eerst na vele jaren zwoegens, en van honderdduizend worden naauwelijks twee rijk! Het snelst nog van allen werken slagers zich in de hoogte, doch op dit oogenblik is zulks ook met dezen niet zoo zeker meer het geval. Geleerden, jonge kooplieden, kortom al dezulken, die geen handwerk verstaan, noch zwaren arbeid verrigten kunnen, zijn er het ellendigst aan toe. Zoodanige personen zwerven jaren lang dikwerf als bedelaars in Amerika rond, totdat zij ten laatste hebben leeren arbeiden of in ellende omkomen. Honderden officieren, studenten, jonge kooplieden en dergelijke personen ziet men hier aan kanalen, ijzeren wegen en kolenmijnen werkzaam, om toch maar te leven. Dusdanige lieden tegen het verlaten huns geboortegronds te waarschuwen is de pligt van ieder eerlijk mensch. Wel, zegt men, deze lieden mogen even goed arbeiden als elk ander; maar wie niet van kindsbeen af aan zwaren arbeid is gewend, kan nimmer een goed werkman worden, gelijk men in Amerika noodig heeft. Zelfs personen uit den heerenstand, die vermogen medebrengen, gaat het niet veel beter. De meesten reizen zoo lang in Amerika heen en weder, zoeken en wroeten overal rond, totdat alles is opgeteerd, waarna zij beklagenswaardiger zijn, dan de armste daglooner, die geen' stuiver in den zak heeft. Koopen daarentegen zulke lieden zich in de wildernis een gedeelte gronds, alsdan blijven zij daar gewoonlijk niet lang; het nieuwe land is ongezond, zij hebben geene kennis van het ontginnen der boschgronden, het werkvolk is schreeuwend duur, het wil met klinkende munt betaald worden, en den eigenaar biedt zich geene markt aan, waar hij zijne produkten kan slijten; hij is afgescheiden van elk beschaafd mensch, hij gaat dus meer bevolkte streken bewonen; daar is echter het land zoo duur, dat men al zeer veel geld behoeft, om zich te vestigen."

Door den breeden kerkeraad der Nederduitsch-Hervormde gemeente te Utrecht is, uit het bestaande twaalftal van predikanten, geformeerd het volgende zestal: dd. *J. A. D. Molster*, te Leeuwarden; *T. C. R. Huydecoper*, th. dr., te Zutphen; *L. Proes*, th. dr., te Doorn; *J. E. de Voogt*, te Nijmegen; *H. P. Timmers Verhoeven*, th. dr., te Hoorn, en *J. Overman*, te Schiedam.

Ds. *J. S. van den Heuvel*, te Kortgene, voor de beroeping tot predikant bij de Hervormde gemeente te Vere bedankt hebbende, heeft de breede kerkeraad aldaar op nieuw gemaakt de volgende nominatie van predikanten: Twaalftal, dd. *Greve*, te Oostkapelle; *Kruyt*, te Aagtekerke; *Königsfeldt*, te Meliskerke; *de Waal*, te Kleverskerke; *Grims*, te Serooskerke; *Pirot*, te Meteren; *van Leeuwen*, te Vrouwenpolder; *Binneweg*, te Westkapelle; *Tak*, te Engelen; *Lohman de Lensfeldt*, te Domburg; *Loose*, te Oost- en West-Souburg, en *van Willis*, te Kapelle. Zestal: dd. *Königsfeldt*, *Greve*, *Grims*, *Kruyt*, *Binneweg* en *de Waal*. Drietal: dd. *de Waal*, *Grims* en *Königsfeldt*; waaruit beroepen is ds. *J. F. W. Königsfeldt*, predikant te Meliskerke.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 21 Dec.: H. W. Stuit, Geerdina, van Bayonne, - T. M. Mulder, de jonge Louis, van Cardiff, - den 23sten: A. F. Rasker, de Vriendschap, van Hull, - H. R. Veling, Catharina, van Newcastle, - J. K. Vlas, de Vr. Martha, van Hamburg. — Te Texel, den 21 Dec.: R. H. Lutje, Antonia Francina, van Bordeaux, - R. W. Vos, de Vrede, van Newcastle. — Te Helvoet, den 21 Dec.: J. H. Kuiper, Webbina, van St. Davids, - A. C. Hazewinkel, Anja, van Aberdour, - J. de Vries, de Vr. Grietje, van Hamburg n. Antwerpen, als bijlegger, - den 23sten, M. Harkema, Generaal Chassé, van Batavia, - J. Mengers, Helena, van Drammen, - C. Roskamp, Helena Geertruida, van Riga, als bijlegger naar Antwerpen. — Te Brielle, den 21 Dec.: W. A. Smit, de Herstelling, van Newcastle, met verlies van zeilen en meer andere schade. — Te Christiania, den 7 Dec.: J. S. Backer, Sophia, van Ostende. — Te Travemunde, den 16 Dec.: A. W. Banting, de Vr. Gesina, van Amsterdam.

Zeilklaar te Pauillac, den 12 Dec.: J. H. Wilderman, Henricus, naar Amsterdam.

Vertrokken van Marseille, den 13 Dec.: F. H. Fokken, Gesina Catharina Brons, naar Toulon. — Van Christiania, den 3 Dec.: H. S. Hansen, Marië, naar Bordeaux, - den 10den: D. H. Duit, Maria naar Veendam. — Van Bordeaux, den 16 Dec.: kapit. Kramer, Juffer IJnske, van Amsterdam.

De schepen Gottfried Mencken, kapitein Carstens, met tarwe van Bremen naar New-York, der Pilot, kapitein Hermann Baetjer, met tabak van Baltimore naar Bremen, Hendrika, kapitein G. O. Sap, met steenkolen van Newcastle, en het jonge Reintje, kapitein R. W. Mellema, met raapzaad van Hamburg, beide naar Amsterdam, zijn den 14 Dec., wegens tegenwind, te Cuxhaven binnengeloopen.

Kapitein T. M. Mulder, van Cardiff te Amsterdam gearriveerd, rapporteert, dat bij zijn vertrek van Cardiff, op den 11 Dec., aldaar nog liggende waren de schepen Jacoba Hazewinkel, kapitein Jan Gerbens Boon, en Martha Alida, kapitein K. H. Plukker, beide reeds vroeger naar Amsterdam vertrokken, doch wegens tegenwind uit zee terug gekomen.

Het schip de Weldaad, kapitein B. Ponsteijn, van Amsterdam naar Hamburg, is den 13den, het schip de Vrouw Alida, kapitein Benjamin Jans Jaski, van Hamburg naar Amsterdam, den 14den, en het schip Roelina, kapitein K. J. Pronk, van Hamburg naar Rye, den 16 Dec. te Cuxhaven binnengeloopen.

De schepen Neptunus, kapitein Klaas Geerts Sipsma, van Bordeaux naar Amsterdam, en de Welvaart, kapitein Ruurd Thomas Fenenga, van Oleron naar Dordrecht, zijn den 12 Dec. te St. Martin, op het Eiland Rhé, binnengeloopen.

Het tjalkschip de Vrouw Elida, bevaren door kapitein L. F. Goeree, uit de Wildervank, van Amsterdam naar Bremen gedestineerd, is in den nacht van den 20—21 dezer maand op de Westereems in zinkenden staat verlaten. Het volk is te Greetsiel gelukkig gearriveerd, doch bij het verzenden van dit berigt was er nog niets geborgen.

Uit Emden deelt men het treurig berigt mede, dat het schip the Bristol, van Liverpool naar New-York bestemd, den 20 November bij Sandy Hook is verongelukt, en dat daarbij ongeveer 70 menschen zijn omgekomen, terwijl men alleen den kapitein en eenige passagiers heeft kunnen redden.

Te *Groningen*, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

1837, en vervolgens elken Zaturdag, worden uitgegeven door de Boekhandelaars J. H. LAARMAN en H. FRIJLINK, te *Amsterdam*. Elke Aflevering zal 8 Bladzijden of 16 Kolommen klein Folio groot zijn, en met 2 à 4 Platen benevens de noodige Kaarten verrijkt worden. De Prijs van eenen Jaargang is voor *Amsterdam f* 5 — 00, en voor Inteekenaren buiten de Hoofdstad woonachtig, *franko per Post*, *f* 6 — 25. Een uitvoerig PROSPECTUS met 4 Platen is alom *gratis* te bekomen. Men teekent in, naar verkiezing, aan het BUREAU der UITGEVERS van den AARDBOL (*Singel*, *bij de Gasthuismolensteeg*, *no.* 326), te *Amsterdam*, of bij zijnen gewonen Boekverkooper.

Aan BEMINNAREN der ZANGKUNST.

De Boekhandelaren **MENSING** en **VAN WESTREENEN** hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

W. OUDSHOFF, DE MUZIKALE HUISVRIEND, OF ZANGSTUKJES VAN GEMENGDEN INHOUD, VOOR GEZELLIGE KRINGEN, als ook tot Schoolgebruik, uitgegeven ten vervolge op den MUZIKALEN VRIEND DER JEUGD, 1ste Stukje, prijs *f* 0 — 80.

De vele herdrukken van den MUZIKALEN VRIEND DER JEUGD zijn bewijzen van het gunstig onthaal, hetwelk dit Werkje van het Zangminnend Publiek mogt verwerven; de Uitgevers durven zich dan ook vleijen, dat dit ook bovengenoemd Werkje zal ten deel vallen.

*** Bij **H. C. SCHETSBERG**, te *Leeuwarden*, is uitgegeven en mede verkrijgbaar in de Boekwinkels van *Groningen*:

I. ONTWERP VAN INTEEKENING op eene NIEUWE NAAMLIJST van GRIETMANNEN, van de vroegste tijden af tot het jaar 1795, met eenige Geschiedkundige Aanteekeningen voorzien, door Jonkheer Mr. *H. BAERDT VAN SMINIA*, Grietman van *Tietjerksteradeel*, te *Bergum*.

II. DE GELOFTE, of DE ZEGEPRAAL DER DEUGD. Een oorspronkelijk Nederlandsch Familietafereel, uit het laatst der zestiende eeuw, kort vóór den dood van WILLEM I, door Mejufvrouw *FROUKJE HERBIG*. Met een' fraai gegraveerden Titel en Vignet, in groot 8vo. Prijs *f* 2 — 60.

III. De *tweede Uitgave* van de WIERSISSERIJ fen MAAIKE JAKLES, oon de Frieske fammen, mei in wirdke foroaf oer Maaike dwaan in litten, trog *TJALLING HIDDES*. Bij deze Uitgave zijn de 32 Nommers opgeplakt en met een' netten Koker voorzien. Prijs 60 Cents.

IV. BRIEVEN ter vertaling in de Hoogduitsche taal, voor jonge lieden, die zich in het naauwkeurig schrijven dier taal, en in den gemeenzamen Briefstijl wenschen te oefenen, door *N. J. SINGELS*, Kostschoolhouder te *Leeuwarden*. Prijs 40 Cents.

V. ENGELSCHE SPRAAKKUNST, naar de leerwijze van MURRAY GRANT, en, wat de uitspraak betreft, volgens WALKER en SHERIDAN, ten dienste der Scholen ingerigt, door *J. OLIVIER*, *Jz.*, te *Kampen*. Prijs 70 Cents.

VI. EERSTE LEESBOEKJE voor Kinderen, ter ontwikkeling van hunne Kinderlijke Begrippen en Pligten, door *H. W. C. A. VISSER*; herzien door *H. AMERSFOORDT*, Schoolopziener te *Sneek*. *Vierde druk*. Prijs 15 Cents.

*** Een ieder, welke iets te vorderen heeft van — of schuldig is aan de Nalatenschap van wijlen JACOB KLAZENS POL, in leven Landbouwer onder *Noordhorn*, wordt verzocht, hiervan opgave te doen aan een' der drie generaal gemagtigden van de overledenes presumtive Erven, met name HILBARTUS R. DIJKHUIS, T. W. DE WAARD, te *Niezijl*, en K. L. POL, onder *Niekerk*, of ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris, te *Zuidhorn*, VOOR DEN 9 JANUARIJ 1837.

Mr. **F. I. ABRESCH.**

Op MORGEN, WOENSDAG, den 28 DECEMBER,

des avonds te zes uren, zal, te *Zuidlaren*, ten Huize van den Kastelein T. H. ZONDAG, ten overstaan van den Notaris H. H. VAN LIER, publiek worden verkocht:

Het BUITENGOED *LAAREIND* met deszelfs aanhoorige GEBOUWEN, TUINEN, BOSSCHEN, ENZ.

WESTERVELDE den 27 December 1836. H. H. VAN LIER.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op Woensdag, den 4 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, in de *Unie*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Eene hecht-sterke HEEREN BEHUIZING, geteekend C no. 144 V, rood K no. 207, staande en gelegen ten Oosten in de Stoeldraaijerstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, thans door Mevrouw de Weduwe DE GROOT in huur wordende bewoond.

II. Eene HEEREN BEHUIZING, geteekend E no. 9 V, rood K 199, staande en gelegen ten Oosten in de Oude Kijk-in 't Jatstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, thans door Mejuffer LOFVERS wordende bewoond.

III. Eene BEHUIZING, staande en gelegen in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*, Westzijde, get. H no. 109 V, wordende door Mejufvrouw de Wedw. E. VAN ZANTEN in eigendom bewoond.

IV. Ongeveer 2 Bunders best GROENLAND, de *BULTVENNE* genoemd, liggende buiten de Apoort, te *Groningen*, in 't Hoen, doende daarvan jaarlijks ongeveer 1 Bonder *f* 25 — 00 huur.

Om de Behuizingen op den 1 Mei, doch de Landerijen op Gregorie 1837 te aanvaarden.

Over Perceel no. I kunnen *f* 1500 — 00 en over Perceel no. III *f* 1000 — 00 naar 5 procent blijven uitstaan.

Gemelde Goederen kunnen op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, in oogenschijn worden genomen, en de Eigendomsbewijzen, benevens de Veilconditiën liggen op de gewone plaatsen ter lezing.

Mr. **E. VAN EERDE**,
Advokaat en Notaris.

*** Mr. **R. DE SITTER**, openbaar Notaris, te *Winschoten* residerende, gedenkt, ten verzoeke van de Erven van wijlen OCKO DERKS STOBBINGA en Vrouw, publiek ter Verkoop te presenteren:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 4, met TUIN en de BEKLEMMING van ongeveer 10 Bunders *Land*, staande en gelegen te *Scheemdermeer*, aan den Weg, doende 's jaars op Martini tot huur de som van *f* 25 — 00; wordende door de Erven bewoond en gebruikt; om te aanvaarden de Behuizing op den 1 Mei 1837, den Tuin en de Landen Sint Petri bevorens.

Deze Verkoop zal plaats hebben ten Huize voormeld, te *Scheemdermeer*, op Woensdag, den 4 Januarij 1837, des avonds te 5 uren; terwijl de Conditiën ten Verkoophuize en ten Kantore van den Notaris in tijds ter lezing zullen liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Donderdag, den 5 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene nieuw getimmerde HEEREN BEHUIZING, get. E 89 V, hebbende eene groote BOVENWONING met vrijen Opgang, opene Plaats en Bleekveld, staande op den hoek van de Beplante Ossenmarkt, door Mejufvr. VAN DUINEN bewoond. II. Eene HEEREN BEHUIZING met opene Plaats en Bleekveld, get. U 100 V, staande Westzijde in de Heerestraat, door Mejufvr. de Wedw. CRONE bewoond. III. Eene HEEREN BEHUIZING, get. M 172 V, met een' grooten TUIN er achter, staande Oostzijde in den Achter-den-Muur tusschen de Poele- en Sint-Jansstraten, door den Heer MULLER bewoond. IV. Eene nieuw vertimmerde BEHUIZING met een' fraaijen TUIN, staande Westzijde aan het Schuitendiep tusschen de Poele- en Sint-Jansbogen, get. M 118 V, door den Heer VAN DELDEN bewoond. V. Eene gelijke BEHUIZING met een' TUIN, naast de voorgaande, get. M no. 117 V, door Mejufvr. de Wedw. SASSE bewoond. VI. Eene gelijke BEHUIZING met een TUINTJE, get. M 117 V, staande naast de voorgaande, door H. VAN DAM bewoond. VII. Eene BEHUIZING met eene ruime BOVENWONING, hebbende een' vrijen Opgang, get. M no. 30 V, staande Westzijde in de Sint-Walburgstraat, door A. VELTHUIS bewoond. VIII. Eene BEHUIZING, Westzijde aan het Boterdiep, met eene ruime STALLING, get. I no. 101 V, door D. T. HUISINGA bewoond. IX. Eene BEHUIZING, staande naast de voorgaande, get. O no. 102 rood, door LOFVERS bewoond. X. Eene BEHUIZING, get. I no. 100 V, met opene Plaats en Bleekveld, staande Noordzijde in de Korenstraat, door de Wedw. MIJS bewoond. XI. Eene BEHUIZING, naast de voorgaande, met opene Plaats en Bleekveld, get. I no. 99 V, door JOCHUMS bewoond. XII. Eene BEHUIZING met Bleekveld er achter, staande Oostzijde aan het Boterdiep, get. I 51 V, door J. ZUITHOF bewoond. XIII. Eene ruime WONING, get. I 91 V, met Bleekveld, staande Westzijde in de Butjesstraat, door T. VAN DUINEN bewoond. Alle Goederen toebehoorende aan wijlen den Heer L. VAN DUINEN en Mejufvrouw deszelfs Weduwe. Dezelve zullen op den 1 Mei eerstkomende worden aanvaard, en door de gegadigden kunnen worden bezigtigd: het eerste Perceel op den dag van Verkoop, en de overige Percelen op den dag vóór dien van den Verkoop, van des morgens 10—12 en des namiddags van 2—4 uren.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, zullen, op Woensdag, den 11 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene rojale HEEREN BEHUIZING, geteekend letter S no. 131 V, staande Westzijde in de Oosterstraat, met een' WOONKELDER er onder, KOETSHUIS en STALLING, door de Heeren J. en J. H. WEGMAN en CONS. in eigendom bewoond. II. De EIGENDOM van ruim 25 Bunders *Land*, gelegen in het *Oostwolder Hamrik*, Gemeente *Nieuwolda*, doende jaarlijks op Midwinter tot eene vaste huur *f* 500 — 00. III. De EIGENDOM van ruim 24 Bunders *Land*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks op Midwinter tot eene vaste huur *f* 476 — 87½. IV. Eene groote KOOPMANS BEHUIZING, get. letter A no. 328 V, *HET HOOGLANDSTER VEERHUIS* genoemd, staande Oostzijde aan Der-A, wordende door P. A. HUIZINGA in eigendom bewoond. V. Eene HEEREN BEHUIZING, geteekend V 186 V, staande Westzijde in de Pelsterstraat, door C. VALKEMA in huur bewoond. VI. Eene ZITPLAATS in de Martini Kerk, wordende door Mevrouw Douairière Baronnesse VAN NAGELL bezeten. VII. Eene ZITPLAATS in dezelfde Kerk, door Mejufvrouw ADRIANI bezeten.

Alle Percelen op den 1 Mei 1837 te aanvaarden, uitgezonderd II en III, welke zullen overgaan dadelijk na den finalen toeslag; de Behuizingen zullen door de Gegadigden kunnen worden bezigtigd op den dag vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren; de Eigendoms- en Beklembrieven van II en III zijn dagelijks ter lezing ten Kantore van den Notaris.

*** Mr. **S. PICCARDT**, Notaris te *Pekela*, is voornemens, ten verzoeke van de Erven van wijlen LAMMERT KLAASSENS TIKTAK, publiek te Koop te presenteren:

I. Eene BOEREN BEHUIZING, no. 75, met SCHUUR en TUIN met de daar achter gelegene Plaats GROEN- en BOUWLAND, groot plus minus 13 Bunders, staande en gelegen te *N. Pekela*, Noordkant, deels Stads, deels vrij en eigen grond, op no. 4.

II. Eene HALVE STADS VEENPLAATS, waarin eenige DALGROND, gelegen te *N. Pekel-a*, Zuidkant, op no. 54, nabij de zoogenaamde Wedmans Wijk.

III. Eene geheele onaangesnedene VEENPLAATS met ONDERGROND, gelegen in de zoogenaamde 60 Roeden vóór de Markte van *Bonnen*, bijlangs het *Stads Kanaal*, groot plus minus 18225 [] Ellen.

IV. Eene BEHUIZING met een' grooten TUIN, staande en gelegen te *N. Pekela*, Noordkant, Stads grond, thans wordende bewoond door COENRAAD H. MEIJER.

Deze Verkoop zal zijn te *N. Pekela*, ten Huize van den Logementhouder B. E. BROUWER, op Donderdag, den 5 Januarij 1837, des avonds te 5 uren.

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op Vrijdag, den 6 Januarij 1837, des avonds te 6 uren, in het Gemeentehuis aldaar, ten overstaan van het VREDEGEREGT des Kantons *Hoogezand*, in percelen publiek te koop presenteren: I. Eene BOEREN BEHUIZING, SCHUUR en TUIN, met het daar achter en bij gelegen BOUWLAND, te zamen groot 10 Bunders, staande en gelegen te *Spitsbergen*, onder *Sappemeer*. II. Eene Plaats LAND, groot 4½ Bunder, gelegen te *Spitsbergen*, onder *Zuidbroek*, in eigendom toebehoorende aan de Erven van REINKE EVERTS VAN BERGEN en Vrouw. III. Eene BOEREN BEHUIZING, SCHUUR en TUIN met het achter en bij gelegen BOUW- en WEIDELAND, te zamen groot 10 Bunders, staande en gelegen aan de *Klapstreek*, te *Kostverloren* en *Spitsbergen*, onder *Zuidbroek*; en IV. Eene Plaats LAND, groot 4 Bunders, gelegen in de *Trips-Compagnie*, onder *Muntendam*, in eigendom toebehoorende aan de Erven van MEERTEN MELLES VAN BERGEN.

De omschrijving der percelen en de Verkoopconditiën liggen van heden af ter lezing ten Huize van verkoop en ten Kantore van

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN.**

*** Mr. **F. I. ABRESCH**, openbaar Notaris te *Zuidhorn*, is voornemens, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen de Weduwe van BARTELD HARMS STAAL, op Zaturdag, den 7 Januarij 1837, des voormiddags precies te 10 uren, in het Gemeentehuis te *Hoogkerk*, op gewone Strijkgelds Conditiën te doen veilen en verkoopen: Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING, no. 27, met het REGT der VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 27 Bunders, 40 Roeden en 70 Ellen *Land*, gelegen in de Sectiën *Midden-Polder* en *Elmersma*, onder *Hoogkerk*, doende des jaars tot vaste huur *f* 61 — 25.

Een gedeelte van den Koopschat zal, naar 4½ pCt., waarschijnlijk, over het te Veilene kunnen blijven staan.

Mr. **F. I. ABRESCH.**

*** Mr. **HERMAN TRIP**, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op Maandag, den 9 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, in de *Unie*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te koop te presenteren:

I. Eene hecht-sterke en meest nieuw doortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, gemerkt letter C no. 5 V, met eenen TUIN en een BLEEKVELD er achter, staande en gelegen op eigen grond, aan de Zuidzijde in de Turftorenstraat, te *Groningen*; in welke Behuizing sedert onheugelijke jaren de **KRUIDENIERS-, WIJN- en STERKEDRANK-NEGOTIE** is gedreven, en daarin nog op heden met het beste succes wordt uitgeoefend; wordende door den Heer S. SCHELTENS en zijne Echtgenoote in eigendom bewoond en gebruikt. Hierover kan de tweede en laatste termijn van den Koopprijs, naar 4½ rente in het jaar, blijven uitstaan.

II. Een ruim PAKHUIS, gemerkt letter B no. 34, staande Zuidzijde in den Kleinen Krom-Elleboog, op eigen grond, te *Groningen*, wordende door dezelven in eigendom gepossideerd en gebruikt.

De gemelde Goederen zullen op den 1 Mei 1837 door den Kooper worden aanvaard, en kunnen op den dag van Verkoop en des Zaturdags bevorens, telkens des namiddags van 2 tot 5 uren, worden bezigtigd, en de Conditiën van dezen Verkoop zullen, drie dagen bevorens, ten Huize van Verkoop en, met de Bewijzen van Eigendom, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris ter lezing liggen.

Mr. **H. TRIP**, *Notaris en Procureur.*

*** Mr. **E. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op Maandag, den 9 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van K. SMIT, bij de Beurs, te *Groningen*, verkoopen:

I. Eene HALVE TREKSCHUIT, no. 3, van *Groningen* op *Stroobos*.

II. Een HUIS, te *Groningen*, aan de Reitemakersrijge, Z 212 V.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 8 Bunders *Groenland*, in 5 Stukken, gelegen onder *Hoogkerk*, bij *Kostverloren*, zullende tot vaste huur doen *f* 140 — 00.

IV. Den EIGENDOM van Perceel no. III.

V. Den EIGENDOM van eene *Heemstede*, aldaar, doende tot huur *f* 10 - 00.

Zullende Perceel I en II te bezien zijn des Zaturdags vóór en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. **E. J. OFFERHAUS**, *Advokaat en Notaris.*

*** Mr. **E. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op Woensdag, den 11 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van J. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, verkoopen:

I. Een nieuwvertimmerd HUIS met BLEEKVELD en TUIN, te *Groningen*, in de Leliënstraat, F 54 V.

II. Eene dito WONING met BLEEKVELD, aldaar, F 53 V.

III. Een HUIS met SCHUUR en TUIN, op den hoek van den Oosterweg, buiten de Oosterpoort, te *Groningen*, Q 73 V. — IV. Eene MESTDOBBE, naast perceel 3. — V. Den EIGENDOM van 2 B. 61 R. *Grond*, te *Zerenhuizen*, doende 's jaars tot huur *f* 7 — 50. — VI DITO van 2 B. 61 R., *f* 7 — 50. — VII. DITO van 2 B. 61 R., *f* 6 — 90. — VIII. DITO van 66 R., *f* 7 — 75. — IX. DITO van 21 R. en 59 R., te zamen *f* 7 — 00. — X. DITO van 1 B. 99 R., *f* 5 — 00 — XI. DITO van 1 B. 33 R., *f* 5 — 00. — XII. DITO van 67 R., *f* 5 — 00. — XIII. DITO van 78 R., *f* 5 — 25. Zijnde de *Grond* van perceel 6—13 behuisd en de andere perceleu te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. **E. J. OFFERHAUS**, *Advokaat en Notaris.*

*** Mr. **E. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Dingsdag, den 17 Januarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van J. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, te verkoopen:

I. Een HUIS met een HOF, te *Groningen*, in de Leliënstraat, F 8 V.

II. Drie KAMERS onder één Dak, aldaar, op de Heerepoorten Molendrift, in den Akermaasgang, V 106—108 V.

III. Eene KAMER, te *Groningen*, in de Lelieustraat, F 22 V.

IV. Eene DITO, in den Nieuwen Poortsgang, in de Sleemanderstraat, A 281 V.

V. Eene DITO, tusschen de Heere- en Haddingebogen, in eenen Gang naar de Raamstraat, V 125 V. — Alles te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. **E. J. OFFERHAUS**, *Advokaat en Notaris.*

*** Mr U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ten verzoeke van de Weduwe en Erfgenamen van wijlen HITJE SWIERS VAN DER VEEN, te *Westerlee*, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het Kanton *Winschoten*, publiek te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING, no. 98, met de VASTE BEKLEMMING van bijna 23 Bunders *Land*, te Veen en te Velde, staande en gelegen te *Westerlee*, doende jaarlijks tot huur *f* 28 — 00.

II. Een Bunder, 52 Roeden en 70 Ellen EIGEN LAND, mede aldaar gelegen.

III. De HALFSCHEID in de BEKLEMMING van 3 Bunders, 8 Roeden en 10 Ellen *Land*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks tot huur voor deze Helft *f* 27 — 00. Alles door voornoemde Weduwe bewoond en gebruikt.

Deze Verkoop zal zijn op Woensdag, den 18 Januarij 1837, des namiddags te 3 uren, ten Huize van de Weduwe J. H. KOSTER, te *Westerlee*, alwaar, en ten Kantore van den Notaris, de Conditiën te lezen zijn.

U. E. STHEEMAN.

*** Mr. J. **RENGERS HORA SICCAMA**, openbaar Notaris, residerende op het *Hoogezand*, zal op Donderdag den 19 Januarij 1837, des avonds te 5 uur, ten Huize van J. H. REINDERS te *Foxhol*, *in Perceelen* publiek veilen en verkoopen: ruim 10 Bunders best HOOILAND, gelegen op de *Kropswolder Made*, Kadastrale Sectie G nos 93 en 153, in eigendom toebehoorende aan den Heer Predikant E. J. HOMAN, — zullende de Verkoops-voorwaarden 8 dagen te voren voor de belanghebbenden ter visie liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA,**
Notaris.

*** Mr. J. **RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris op het *Hoogezand*, zal in 't midden van Januarij 1837, dag en plaats nader te bepalen, publiek verkoopen: de BOEREN BEHUIZINGE met ongeveer 17 Bunders BOUW- en WEIDELAND, gelegen aan de *Kalkwijk*, Westkant, in eigendom bewoond en gebruikt bij H. J. PANMAN en Vrouw.

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, *Nots.*

*** In de maand Januarij 1837 zal publiek, voor den tijd van drie jaren, in zijn geheel ter Verhuring worden gepresenteerd: Eene BOEREN BEHUIZING en groote SCHUUR, no. 147, met 31 B., 65 R. en 88 E. zoo GROEN- als BOUWLANDEN, staande en gelegen te *Ellerhuizen*, onder *Bedum*, genaamd *HET HOOGE HEEM.*

Mr. **A. J. VAN ROIJEN.**

*** In den loop van de maand JANUARIJ aanstaande zal, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek worden verkocht: eene BOEREN BEHUIZING met SCHUUR, TUIN en BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN, gelegen nabij de *Middelhorst*, onder de Gemeente *Haren*, thans bij ROELF TUINMAN en Vrouw in huur bewoond en gebruikt; in eigendom toebehoorende aan de Erven M. JORISSEN.

*** Na bekomene regtsautorisatie, is men voornemens, in de aanstaande maand Januarij te koop te presenteren: Eene BOEREN BEHUIZING met plus minus 43 Bunders BOUW en WEIDELAND, staande en gelegen op de *Ooster-waard*, onder de Gemeente *Grijpskerk.*

Extra VERKOOP van MANUFAKTUREN.

Morgen en Overmorgen, Woensdag en Donderdag, den 28 en 29 dezer gedenkt de Firma BOS en COMP., ten Huize van D. VAN DEN BERG, te *Helpman*, aan de meestbiedenden te verkoopen: diverse fijne en andere LAKENS, DUFFEL, BLAAUW en ROOD BAAI, VIJFSCHACHT in soorten, TIRENTIJN en andere WOLLEN STOFFEN, ONGEBLEEKT KATOEN, CHAMOOS, HEMDE- en andere LINNENS, ENGELSCH LEER, GEDRUKTE en andere KATOENEN, DOEKEN en veel meer ARTIKELS van dien aard, die alsdan ter Tafel zullen worden gebragt.

Op zeer GEMAKKELIJKE VOORWAARDEN,

UIT DE HAND TE KOOP: het Nieuws Getimmerde HUIS, *STAL EN LANDE*, buiten de Heerepoort, en de HERBERG *HET AMELAND*; beide te bevragen bij den Bewoner van het laatste, P. WIERSEMA. — Bij denzelven zijn thans beste LONDON PORTER en DOUBEL STOUT te bekomen; ook dezelfde soorten van BIER, die in dit Rijk zijn nagemaakt, benevens differente andere BIEREN.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene aanzienlijke en zeer wel gelegene BOERENPLAATS, op *Oldorp*, te *Uithuizen*, met het REGT der VASTE BEKLEMMING van 45 B., 40 R. en 70 E. best *Binnen-*, *Uiterdijks-* en *Polderland*, met *Kwelder en Aanwas*, toebehoorende aan — en te bevragen bij de Weduwe POPKE JAKOBS HUIZINGA aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene BEHUIZING, geschikt tot onderscheidene Affaires, staande in den Karolieweg, get. letter T no. 50 V en roode lett. E no. 150.

Te bevragen bij den Bewoner.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een KOFSCHIP, groot pl. m. 80 Roggelasten, liggende te *Amsterdam*. Nadere informatie is te bekomen bij den Schipper HARM TIESSENS MULDER, te *Veendam.*

Door TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP,

op zeer voordeelige Voorwaarden, om dadelijk te aanvaarden: het WIJN- en KOFFIJHUIS *DE NEDERLANDEN*, aan de Groote Markt, te *Groningen*. Te bevragen bij den ondergeteekende, Eigenaar en Bewoner van hetzelve.

De ondergeteekende heeft tevens de eer, aan het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij, in het bezit gesteld zijnde van het HUIS *DE BEURS*, bij Der-A Kerk, vroeger door wijlen zijnen Vader en later door zijnen Broeder bezeten, zich bijzonder aanbeveelt bij de Heeren Kooplieden en het Publiek, tot het houden van COMPARITIEN, MAALTIJDEN, ENZ., ENZ., en zicht tevens rekommandeert bij de Heeren Notarissen en Advokaten, tot het houden van VERKOOPINGEN, BESOIGNES, ENZ., ENZ., waarvoor genoemd Lokaal bijzonder is geschikt en ingerigt, zullende hij trachten, zoo veel in zijn vermogen is, door eene prompte en civiele behandeling, zich de gunst waardig te maken.

GRONINGEN **E. J. TIDDENS.**
den 26 December 1836.

TE *HUUR*:

Eene nieuws vertimmerde BOVENWONING met vrijen Opgang, digt bij de Markt, met vier behangene Kamers, Keuken, ruim Regenwater met Kranen, Fornuizen, Linnen- en Turfzolder en vele Gerijfelijkheden. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

IZAÄK B. DE BEER, *Goud- en Zilversmid*,

in de Oude Ebbingestraat, heeft eene zeer fraaije sortering GOUDEN en ZILVEREN HOROLOGIEN ontvangen, als ook MUZIJKDOOZEN van 2, 3 en 4 Aria's, waaronder extra mooije, om onder PENDULES te plaatsen. Nog heeft dezelve in Kommissie, om tot zeer billijken prijs *uit de hand* te verkoopen: een briljant ZILVEREN THEESERVIES naar den laatsten smaak, zoo goed als nieuw, bestaande in eenen THEEPOT, eene MELKKAN, eene SPOELKOM, een THEEKISTJE en eene KRISTALLEN SUIKERMAND met ZILVEREN HENGSEL; overigens is zijn Winkel, volgens gewoonte, ruim gesorteerd in JUWEELEN, GOUDEN en ZILVEREN WERKEN, ENZ.; rekommandeert zich ten vriendelijkste.

MAGAZIJN van GALANTERIEN
VAN
A. P. DE VRIES & COMP.,

Uitgepakt bij TIDDENS, in *de Beurs*,

maken hunne geëerde Begunstigers bekend, dat zij alhier niet langer zullen blijven UITGEPAKT, dan uiterlijk tot den 30 dezer; zullende alles aanwenden om de Goederen nog minder te stellen. Brieven *franko.*

*** De ondergeteekende, T. N. **KLOOSTERHUIS**, *Blikwerker*, wonende in de Oude Ebbingestraat, onder den Heer *Apotheker* RINSMA, verwittigt door deze het geëerde Publiek en zijne geachte Begunstigers, dat door hem worden gemaakt: ALLE SOORTEN van LAMPEN en REVERBERE LANTAARNEN, zoo Koperen als Blikken, hetzij met Koperen Cilinder-Pijpen en Buizen, *met* of *zonder* Kroonen. Willende bijzonder doen opmerken, dat alles door *hem zelven wordt gemaakt*, en geenszins van gefabriceerd, *niet* uit duurzame spetie te zamen gevoegd, onbestand tegen het *eigen gemaakte*: zoo zijn bijzonder de KERKLAMPEN *door hem afgeleverd* naar vereisch met Koper gesoldeerd, onwrikbaar in het gebruik en een bestendig helder Licht gevende; dezelve overtreffen enorm het Koopgoed; de ondervinding zal bevestigen, dat het Geld VERSPILD is, hetgene voor KOOPGOED thans wordt besteed. Rekommandeert zich in ieders gunst, ook in het Schoonmaken zich aanbevelende en belovende eene civiele bediening.

GRONINGEN **T. N. KLOOSTERHUIS.**
den 22 December 1836.

*** De ondergeteekende berigt door deze, dat hij de *ZOUTZIEDERIJ*, tot heden gedreven zijnde op de Firma van C. MOLLEMA, met 1 Januarij 1837 voor EIGENE REKENING en op ZIJNEN NAAM zal voortzetten.

HARLINGEN **J. C. MOLLEMA.**
den 24 December 1836.

D. JACOBOWITS

heeft de eer het geëerde Publiek te berigten, dat hij alhier is uitgepakt met PELTERIJEN, ENZ., bij den Heer C. A. FRIGGE, in de *Nieuwe Munster*. Daar dezelve nieuwe zendingen ontvangen heeft, zoo is zijn vertrek nog voor eenen korten tijd uitgesteld; verzoekende vriendelijk de in bestelling gegevene ARTIKELEN te laten afhalen.

VORSTELIJK TANDPOEDER

is weder versch voorhanden bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, JR., aan de Groote Markt, alhier, à 60 Cts. het verzegelde Doosje; onderscheidende zich dit Tandpoeder door fraaiheid van Kleur, aangenamen Geur en vele andere goede Eigenschappen tot verkrijging en bewaring van een' sterken, zuiveren Mond en van witte Tanden.

IN KOMMISSIE ONTVANGEN:

eene partij nieuwe MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS, in onderscheidene Soorten en Kleuren, naar den laatsten smaak; te bevragen en te bezien bij J. DE JONG, in de Heerestraat.

Bij de Wedw. BRANDENBURG,

in de Pelsterstraat, zijn thans, als voorheen, te bekomen: GROOTE NIEUWJAARS- en IJZERKOEKJES, alsmede OBLIEN. Verzoekt de TROMMEN spoedig te bezorgen.

LEEST HIER!

De ondergeteekende, wonende in de Torenstraat, verscheidene jaren in het werk geweest zijnde bij den Hoedenmaker N. T. WREESMAN, waarvan nu honorabel ontslagen, adverteert, dat hij zich onledig houdt met het REPAREREN, OPSCHOONEN, ENZ. van VILTEN en WATERPROEFHOEDEN; belovende hij eene naauwkeurige uitvoering. Verzoekt te dien einde gunst en rekommandatie.

GRONINGEN **JOHANNES PECHTEL.**
den 26 December 1836.

*** IEMAND, welke eene goede hand schrijft en ervaren is in COMMERCIËLE en ADMINISTRATIVE WERKZAAMHEDEN, tevens van voldoende Attestatiën voorzien, zag zich gaarne 3 à 4 dagen per week op een KANTOOR of tot het HOUDEN van BOEKEN als anderzins geplaatst. Nadere informatie bij den UITGEVER DEZER.

*** Men verlangt, zoo spoedig mogelijk, in eene *ANKERSMEDERIJ* in *Vriesland*; een' MEESTERKNECHT, het ANKERSMEDEN en ander Werk grondig verstaande en van goede Getuigschriften voorzien

Brieven franko in te zenden, onder letter P, aan het BUREAU DEZER COURANT.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Pond	*f* 0 — 31,	per Pond	*f* 0 — 07½.
De Grofweiten Bol	» 5 Oncen	- 0 — 10½,	» »	- 0 — 21.
De Fransche Bol	» 3 Oncen	0 — 11½,	» »	- 0 — 39.
De Regelwegge	» 3 Oncen	- 0 — 11,	» »	- 0 — 36.
De Hollandsche of Tarwebol	» 3 Oncen	- 0 — 10,	» »	- 0 — 33.

GRONINGEN den 26 December 1836

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ., OP DE BEURS TE *GRONINGEN*,
PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Vrijdag, den **23** *December.* TARWE over 't geheel flaauw en lager verkocht: 70, 72, 74 ℔ n. Oml. *f* 5,25,75, *f* 6,25; 70, 72 ℔ n. Old. *f* 5, *f* 5,50; 70 ℔ Smet *f* 4,70. — ROGGE slap en 10 cents lager verkocht: 66, 68, 70, 72 ℔ *f* 3,80, *f* 4,15,45,75. — BOEKWEIT in een doen: 60, 62, 64 ℔ Grijze Zand *f* 3,40,75, *f* 4,10; 62 ℔ Zwarte *f* 3,50; 62 ℔ *f* 3,25. — GERST traag afgaande: 56, 58, 60 ℔ Winter *f* 3,40,70,90; 56, 58 ℔ Zomer *f* 3,20 a 25, 40 a 45; 60 ℔ Knobbe *f* 3,80. — HAVER tot eenigzins lagere prijzen afgaande: 41, 44, 47, 50 ℔ Dikke *f* 2, *f* 2,20,50, 75 a 80; 35, 38, 40, 42 ℔ Blanke Voer *f* 1,50,80, *f* 2, *f* 2,05, *f* 2,15; 38, 40, 42 ℔ Zwarte Voer *f* 1,90 a 95, *f* 2,10,20. — BOONEN *f* 3,50,75, *f* 4, *f* 4,25. — Grove GORT *f* 6,50,75; Parel dito de 100 Ned. ℔ *f* 9 a *f* 11. — In Zaden gaat weinig om; als voren RAAPOLIE *f* 43.

PRIJZEN DER GRANEN OP DE BEURS TE *AMSTERDAM*.

Vrijdag, den 23 *December.* TARWE met weinig handel; **alleen bij kleine partij verkocht: 129 ℔ o. en n. Gron. *f* 205; 127 ℔ ger. n. dito *f* 183. — Oude ROGGE in een doen, nieuwe flaauw; in dit artikel ging niets om. — GERST traag: 99, 101 ℔ n. Vriess. Zomer *f* 112, *f* 118; 103 ℔ Winter dito *f* 122. — HAVER flaauw; 86 ℔ n. fijne, zeilende *f* 100. — BOEKWEIT zonder handel.**

Nog na Beurstijd bij partij verkocht: **123 ℔ n. Norder Rogge *f* 140 in entrepôt; 120 ℔ jar. Munstersche *f* 143 ter verzending.**

KOOLZAAD zonder handel. — **LIJNZAAD in een doen: 106, 107 ℔ Vriess. *f* 290. — RAAPOLIE flaauw: per 6/w. *f* 45; Vlieg. *f* 44 a *f* 43,75; Mei *f* 41. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 34,75. — HENNEPOLIE *f* 46; vlieg. *f* 46,75 a *f* 46,50.**

Zaturdag, den 24 *December.* Heden is nog verkocht: **119 ℔ o. Overijsselsche ROGGE, niet mooi, *f* 145.**

PRIJS-COURANT DER **EFFEKTEN**, *op de Beurs te AMSTERDAM, den 24 Dec.*

	l. k.	h. k.	te 4½ u.		l. k.	h. k.	te 4½ u.
Ned., Werk. Sch. 2½ pc.	53 7/16	53½	53½	Dito te Parijs.. . . 3½ pc.		-	
dito dito . . . 5 —	100⅛	100 5/16	100¼	*R.*, Obl. *Hope* 1798, 1816, 5 —	103⅞	-	
Uitgestelde dito	1/64	-		dito 1828 en 1829 . . . 5 —	104	-	
Kansbilj. van dito . . . *f*	22⅞	23	22 15/16	Cert. bij dito 18 31/33 . . 5 —		-	
Amortis.-Syndic. 4½ pc.	94⅞	95	95	Obl. te Londen . . . 5 —		-	
dito dito 3½ —	78	-		Cert. te Hamburg . . 5 —		-	
Handelmaatsch 4½ —	180¼	180½	180½	Inschrijv. in Assign. . 6 —	65	-	
Nieuwe dito . . 4½ —		-		Certific. van dito . . 6 —	65¾	-	
O. I. Leening . . 4 —		-		*Polen*, Aand in. Lot. fl. 300 *f*		-	
Fr., Ins. op 't Grtb. 5 —		-		Idem Idem 500 -		-	
Engeland dito		-		*Pruissen*, dito dito R. 50 -	113	- 113¾	113
Sp., L.b. Ard. v 8 £ p st. 5 —	19⅝	19¾	19 11/16	*Oostenr.*, dito dito *f* 250 -		-	
Dito bij dito, onb. stukk. —		-		Metalliek . . . . 5 pc	99½	-	
Passive		-		Dito . . . . 3 —		-	
Deferred		-		Dito te Londen gen. 2½ —		-	
Fransche Uitgestelde . .		-		Ween. Bank b. *Goll & C.* 4 —		-	
Engelsche Uitgestelde . .		-		N. Weener Aandeelen . *f*		-	
Port., Obl. te Lond. 3 —		-		*Den.*, L. te Londen . 3 pc.		-	
Nap., Cert. b. *L. & B.* 5 —		-		*Braz.*, Dito bij *Roths.* 5 —		-	
Dito bij *Falc. & C.* —		-		*Darmst.*, Aand. bij Lot. *f*		-	
Leen. te L. b. *Roths.* 5 —		-		Russ.-Fr. Aand. 500 fr. -		-	
Aand. Tavogliere 3½ —		-		Dito 100 fr. . . . . -		-	

Onze binnenlandsche fondsen blijven gezocht en waren algemeen tot iets verbeterde koersen te plaatsen, vooral 5 pCts. en Syndikaat, zonder dat daarin evenwel iets van belang werd gedaan.

Van vreemde fondsen waren Spaansche, bij trage affaire, geheel als gisteren, Russische en Oostenrijksche goed prijshoudende; Zuid.-Amerikaansche en Grieksche geheel zonder handel.

De Londensche beursnotering van j.l. Woensdag is volkomen dezelfde als die van den vorigen dag.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt.; Prolongatie 6 pCt.; Wissel-Disconto 5 pCt.

Laatste prijzen, te 5 uren: Integralen 53¼; Holl. 5 pCt. 100¼; Kansb. *f* 22 15/16; *Ardoins* Aan 85 p. st. 19 11/16 a ¾.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie.*)